5 APL 1956

No. 13—Vol.-LIV

Friday,
30th March, 1956

Registered at the G P O, as a Newspaper.

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

*

In the history of man moments have come when we have heard the music of God's life touching man's life in perfect harmony. We have known the fulfilment of man's personality in gaining God's nature for itself, in utter self-giving out of abundance of love. Men have been born in this world of nature, with our human limitations and appetites; and yet proved that they breathed in the world of spirit, that the highest reality was the freedom of personality in the perfect union of love.

—**Rabindranath Tagore.**

—o—

This country will not be a really good place for any of us to live in if it is not a really good place for all of us to live in.

—**Theodore Roosevelt.**

*

Gandhi, Jesus And Colonialism

By J. C. KUMARAPPA

Editor, 'Gram Udyog Patrika,' Wardha, Madya Pradesh, India

IN the 'Peace News' of London, October 28, 1955, Mr. Peter De Morny writes that in spite of Gandhiji's selflessness and lack of any personal ambition "he had not outgrown nationalistic ambition and used his Satyagraha or Truth-power for the express purpose of ridding his country of the foreign raj."

This statement discloses a gross misunderstanding of Gandhiji's approach. Satyagraha serves a double purpose. Gandhiji's ambition was universal release from bondage. It was to release the oppressors as well as the victims. The oppressors were under the bondage of selfishness and greed.

Releasing The British

By bringing about a change of heart in them his ambition was to release the British from the wrong position into which material avarice had held them, as under a vice. Such a change in the British would give them a right attitude towards the rest of the human family and they on their own, would withdraw from a false position. This, we trust, is what has happened.

Had the British been driven out of India by violence with superior arms, the aftermath would have bred hatred and ill-feeling, But our experience is, that there is mutual good will and friendliness between Indians and Britishers as a result of our gaining our independence through Satyagraha.

On the other hand, every nation should be able to make its special contribution to the family of universal brotherhood and fulfil its God-given mission.

It can only do so if it had freedom to hold its head erect and express itself in its own way. Colonialism is inimical to serve this purpose. To shake oneself free from such a crushing burden is one's duty to oneself. This cannot be construed into a narrow nationalism which is completely foreign to Gandhiji's nature.

We trust Mr. De Morny will appreciate this dual function of Satyagraha and note its superiority over one-sided "victory" brought about by violence.

Again, we feel, Mr. De Morny's reference to Jesus and Caesar is based on a misconception of the oft-quoted cryptic statement, "Render unto Caesar the things that are Caesar's and unto God the things that are God's" This text is usually used by States to justify their exactions and accepted as the final word by the prelates of the church.

Dethroning Caesar

With this tradition Mr. De Morny contends that Jesus was solely concerned with the inner purification of a person and not with displacing Caesar. This is completely off the track. To say that Jesus did not concern himself with dethroning Caesar and to conclude therefore that Gandhiji's political activities were not in alignment with Jesus' teachings is wholly wrong.

It is based on the misconception of the basic statement because of a casual reading of it or by a wilful shutting off of ones higher understanding.

Let us look at the context. The pharisees and Scribes, who did not relish the work done by Jesus in awakening the Jewish people's conscience against the

(Continued on page 149)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones ?

Surely a NEW INDIA PROTECTION POLICY, the best of all Gifts.

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The

New India Assurance

Company Limited

Principal Controlling Officers:

Rustomjee (Pty.) Ltd.

140, Queen Street,
DURBAN, NATAL.

NEW NYLON SAREE MATERIALS

JUST ARRIVED

Gold Striped Fancy Nylons 48" 12/6 yd

Spotted Georgettes 45" 4/6 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.

Bordered Georgettes All Shades 45" 3/11 yd.

Embossed Georgettes 45" 5/11 yd.

Coloured Georgettes 45" 3/11yd.

BLOUSES

Printed Georgette and Bemberg Skippers. Huge range now at clearing Prices.

Real Benares and Jari Gold Georgette Sarees and Borders. Big range in stock.

Georgette Jari Work Sarees All colours. £4-10-0

Georgette Sarees Cotton Embroidery £3/15/0

CHILDREN'S SCHOOL WEAR

Boys Shirts, Knickers, Blazers, Vests, Socks. Girls Gym Blouses etc. At Reduced Prices.

CHAMPALS !

Plastic Fancy Tops with Heel Size 3 to 7 18/6 pair

Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples: (Not for Rhodesia)

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

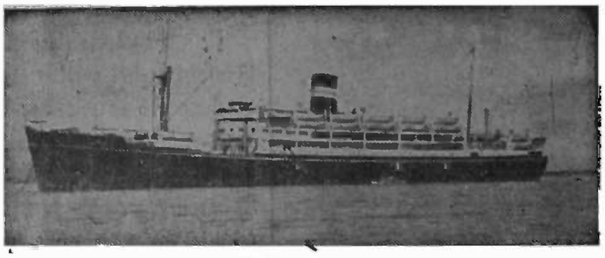

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala due 30th March. Sailing 4th April 1956. For Bombay.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£92—0—0
Second "	"	"	"	£60—15—0
Third Class Bunk				£31—10—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £4—18—0

Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—6—0

Bookings for 1st, 2nd, 3rd can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

INDIAN OPINION

FRIDAY, 30TH MARCH, 1956

The Baas Cannot Be A Friend

IN recent weeks responsible leaders of the Afrikaans community have been at pains to appeal for efforts to convince the man of colour that they desire to remain on friendly terms with him.

Speaking at Stellenbosch recently the Prime Minister said that the man of colour must not be treated in a way to make him regard the Whiteman as his enemy. Similar sentiments were echoed by Dominee C. B. Brink, a high official in the Dutch Reformed Church, at Bethal when he warned that the Whiteman who rebuffed and insulted the man of colour is the greatest enemy of Christian civilisation.

We have said in these columns before that good South Africanism consists in being ready to see good in the others when it shows up. We think the slightly changed tone of the Prime Minister and men like Mr. Brink is a bit of good, showing up from the side of Afrikaner nationalism. As such it must be welcome.

We must point out, however, that while it is essential that the Whiteman should respect the human rights and self-respect of the non-White individual, such respect expressed merely in mere polite treatment does not go to the root of the matter. There is so much hatred in the land to-day not because people are impolite only. The root cause of all the trouble is using race as a criterion by which to assess human worth.

It is quite alright for the Prime Minister and Dominee Brink to talk of friendship and courtesy but the decisive factor in so far as the non-European is concerned is the mind behind the courtesy. Courtesy practised by a man who believes in race-consciousness is meaningless. For, to have colour-consciousness is to be hostile to those who do not have your skin colour. It cannot be otherwise. If you are hostile, how can you ever hope to make friends with those who have a colour not yours? And yet the Prime Minister recently talked of colour-consciousness as something friendly to the non-White people.

Friendship between Black and White is desirable. So is mutual trust. But neither can be built on the basis of colour-consciousness. On the contrary whatever friendship or trust was built in the past has to a very large extent been destroyed by colour-consciousness.

We have no doubt in our mind that the Prime Minister and Dominee Brink mean every word in their appeal for Black-White understanding and friendship. But these appeals are not convincing for the simple reason that the men who make them are strong advocates of colour-consciousness in one form or the other.

If the Prime Minister or Dominee Brink wants to be convincing, the thing to do is to say openly that colour-consciousness is an evil thing. The Prime Minister, in particular, must drop the word Baasskap from his vocabulary. The concept of Baasskap for the Whiteman connotes slavery for the man of colour. No friendship can exist between a baas and a slave. Their very relationship makes them mutual enemies. If friendship is sought, the relationship itself must be altered. That is what must be done by the leaders of Afrikaner nationalism if their word — about which we have reason to be doubtful—is to be trusted.

Mr. Brink raised a point in his speech at Bethal which leaves us mystified. He denied that the Church was in league with the government. When critics of the DRC make this accusation they do not mean that the DRC is a State department, as Mr. Brink inferred. What they mean is that both the DRC and the Nationalist Party are of one mind on the need to be colour-conscious. And who does not know that the Dutch Reformed Church is for the colour bar?

If the Church now realises that it has been wrong to advocate the colour bar; to support the oppresession of Black by White, that is a good thing. But the attitude of the DRC to the question of colour so far has been such that it has given the government tre-

MR. MANILAL GANDHI

MR. MANILAL GANDHI'S health is unchanged and is still as it was reported last week. A most interesting item to note here is the receipt of an inspiring letter from Shri Vinoba Bhave, an eminent Indian personality, who needs no introduction. The text of the letter addressed to Mrs. Sushila Gandhi, is as follows:

"Your letter to Ansuya was shown to me. Manilalbhai's struggle against ill-health is going on and simultaneously, I am sure prayers are also being offered for his speedy recovery.

Whatever the doctor's do the consolation will always be in the thought of God and in the unstinted and unselfish services rendered by friends and relatives.

I take this opportunity to associate my prayers and good-wishes with all those you must have already received.

Greetings to Manilalbhai and the family.

Yours,
VINOBA.

Inspired by this letter we decided to offer prayers at 9 a.m. and 9 p.m. daily for fifteen minutes. This is an addition to our customary daily prayers. We thought that perhaps our readers would like to join us in these prayer meetings, and as it would be physically impossible, those who are interested could, at the stipulated time, no matter where they are, stand in silence for just two solitary minutes.

We are grateful to all those who constantly inquire about Mr. Gandhi's health, and, we are deeply touched by their kind concern.

We all hope and pray that Mr. Gandhi will once again recover his normal health.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

mendous reinforcement and encouragement in its policies of oppressing the man of colour. We have seen the remarkable spectacle of White Christians in the Dutch Reformed Church oppressing their Black fellow Christians. If the DRC is awakening to the evils of such a state of affairs, that must be welcomed. But it must not end in mere words.

EASTER LIFE AND THE DEAD SEA SCROLLS

A FEW years ago a Palestinian herd-boy was amusing himself while his cattle grazed on the hills above the Dead Sea. He entered in his play a cave where he found things which interested him according to the childish level of his age. But in the strange working of the LIFE which pervades all things that boy was an instrument leading to the discovery of manuscripts which may throw new light on one of the most beautiful of the world's many stories; that which centres round a humble man named JESUS of NAZARETH. Top level students of many lands are busy piecing together the fragments of many writings found by that boy, and in the task of deciphering those which are more or less whole. This much seems already clear: The game of the herd-boy has revealed a most wonderful community known as Essenes, suggesting many questions such as—was JESUS an Essene? Did he pass his youthful years in the strange religious life that went on in these caves? When his mangled body was taken down from the cross and laid in a cool place did it recover so that he was able to join again the life of the Essenes in their caves?—these, and many other questions spring to mind, and will doubtless occupy the minds of many objective thinkers for generations. The first small book entitled "The Dead Sea Scrolls," which is now on sale in most book-shops of the world, will probably be the first of many thousands that will be written. But there is one thing they will never destroy:

Whatever the physical facts attending the story of the death and new life of Jesus of Nazareth, HE LIVES as will be emphasised this very week by the worship of many millions, of every tongue and way of life. Their assurance of that fact is beyond destruction.

There are also other men and women who will not share in the actual form of the Christian Easter; to them also come messages of LIFE in other ways; to them whatever the Dead Sea Scrolls may ultimately teach will be only one more episode in the wondrous story of the great movement of ETERNAL LIFE in the realms of human experience.

Still in the world everywhere there is squalor and misery, and all that corrupts and spoils the growth of beauty and truth: yet above all rings the message to which all must attain—

There IS a Life which is the Light of men.

—A.W.B.

APARTHEID AT NATAL UNIVERSITY GRADUATION A MATTER OF POLICY

THE following Press statement has been issued jointly by the African National Congress (Natal) and the Natal Indian Congress:—

"The Registrar of the University of Natal in reply to a letter written jointly by the African National Congress (Natal) and the Natal Indian Congress states that the Congress letter raises a question of policy which would have to be decided by the Council and Senate of the University."

The Registrar said that the two bodies would meet to discuss the issue raised by the Congresses on the 16th and 27th March 1956. Graduation was on Saturday the 24th March 1956.

"The Registrar added that the University's present policy at the Graduation was not applied administratively' He informed the both Congress that should the Council and Senate of the University decide to make any change in the present policy, it will not be possible to make any change this year.

Commenting on this reply the Congresses state "it is to be regretted that this year there will be segregation at the graduation function and in view of it the students decision to boycott the ceremony is understandable. "When we said that the authorities should take energetic steps to remove all forms of discrimination within its portals we did not expect a simple issue like public attendance at graduation to be put off for a year. We expected sincere, earnest and urgent discussion of the issue to allay public feeling. The present policy is undesirable in the interests of mutual understanding and mutua respect among all sections of out people. We respectfully draw the attention of the University to the decision of the Federal Supreme Court of the United States on the question of segregation. In a well reasoned decision dealing with the psychological and other effects of segregation in seats of learning the Federal Supreme Court has rejected even the theory of "separate but equal' facilities as far as education is concerned.

"A University like the University of Natal could well emulate the decision of the United States on this question and abandon all traces of segregation."

Gandhi Disciple Rejects Use Of Money

Madras.—A man who has received and given away land gifts worth millions of rupees and travelled hundreds of thousands of miles has not touched money for over a decade. He is Acharya Vinoba Bhave, a staunch disciple of Mahatma Gandhi.

He said at a gathering of businessmen in Kurnool (Andhra State) that he saw and touched a coin when he was in jail before Independence. That was a 3-pie coin. Since then he had not touched or handled money. So much so that he had almost forgotten how money felt to the touch. He shunned money, he said, because he considered it as "incarnation of everything evil."

During his vast tours of India collecting gifts of land for the landless Mr. Bhave's expenses have been borne by his hosts, mostly members of the Congress Party.—Sapa-Reuter.

NEW LATEST RECORDS AND SONG BOOKS AVAILABLE

		£	s	d
Nastik	6 Records	£2	9s	6d.
Shabab	5 "	2	1	3
Aurat	5 "	2	1	3
Alibaba and Forty Thieves		1	13	0

Packing and Postage 5s. extra.

Latest Film Song Books In English

Taxi-Driver, Arpaar, Shabab, Deedar, Hamlog. 1s. 6d. each.

Gujarati Film Song Books 9d. each

Nastick, Udan-Kotola, Haridarshan, Shabab, Boot-Polish, Taxi-Driver, Nagin, Jhamela, Rangila, Arpaar, Badal, Albella, Baaz, Chaar-Chand, Bewafa, Kalighata, Raag Rung, BawreNain, Papee, Sagai, Tokar, Nobahar, Shikshat

Obtainable from:

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 26070.

DURBAN.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

"The Night They Refused To Serve Me Coffee"

A PATHETIC letter appeared recently in a Northern Rhodesian newspaper.

It symbolised the tragedy which is part of every day life in this race-conscious country.

It was a reminder, too, of the frustration and despair which are attendant to being born a Coloured (one parent black, the other white) in the British-governed Federation of Rhodesia and Nyasaland.

The letter, written by a Coloured man of some standing in his own community in Lusaka (capital city), was headlined, "The Night They Refused to Serve Me Coffee." It reads as follows:

"I cannot find words to describe the mental anguish I endured the night I was refused a cup of coffee in a certain Lusaka cafe recently.

"I felt as if I would go mad or die—and that continuing to live as I was, was unworthy.

"Such injustice to human beings has been squashed in other civilised countries.

"If we thought the white cow was eatable but not the black or brown, we would soon be short of meat..."

That man's experience is not an isolated one. In this country where Government profess a "Partnership" policy the same sorry story could be repeated daily—except that few Africans or Coloureds risk the humiliation that a visit by them to a cafe in the city inevitably brings about.

When Alick Nkata Came To Tea

There is practically no social intercourse between Black, Coloured and White in Rhodesia.

A few liberal minded Europeans would like to entertain Africans in their homes. But only a minute percentage of these ever put their desire into practice.

They fear the risk of being ostracized by other Europeans. A very real risk it is, too

Last Sunday I invited to my bungalow in a Lusaka suburb Mr. Alick Nkata, the African broadcasting star (who, incidentally, for all his talent and fame, is paid considerably less than mediocre European girl copy typists at the broadcasting station).

With Alick, on that Sunday, came his wife, three children and two African friends.

It was an enjoyable and enlightening afternoon. And although being in a European home was a new experience for all except Alick, there was little strain—particularly after I produced recordings of African music with some of Alick's recordings among them.

By
BASIL DELAINE

When the party was about to leave, a European couple arrived. Both are normally reasonable and intelligent middle-class English people.

As they entered the room the atmosphere was suddenly tense.

The Europeans stopped dead at the sight of my African guests. They were obviously shocked and temporarily speechless.

On seeing that the visitors were white, Nkata and his party became fidgety. They stood up and looked guilty, as though caught in a criminal act.

"Meet Mr. and Mrs. Nkata," I said, to my European friends.

Alick, the African, stepped forward. His arm was extended. He was poised to shake hands with the European woman, who by now was quite flustered.

"I-I-I'm sorry," she stammered in her embarrassment, "I can't shake hands. M-m my hands are dirty. Been mucking about with the car you know."

I glanced at her hands. They were lily white.

The young woman's fiancee, much to his credit, did shake hands with the Africans. But his expression told me that he found it distasteful.

Later he said: "I don't know how you can entertain Africans in your home.

And the girl remarked: "I'm sorry but I just can't bring myself to shake hands with black people."

Yes. This is Rhodesia. The policy is Partnership...

—'Peace News.

Gandhi, Jesus And Colonialism

(Continued from front page)

wrong teachings of these leaders, wanted to place Jesus in a dilemma by asking him a question. "Is it lawful to pay tribute to Caesar?" If he answered it in the positive he would go against the susceptibilities of the Jews, if in the negative he would be liable to be prosecuted under the Roman Law as one who was stirring up sedition. So Jesus gives them a conundrum and defeats their purpose. Taken legalistically, the the Romans can take no exception to that statement and the Jews can construe it to be a direction to pay the temple due in "God's money" the Shekel. But the deeper implication that applies for all time is missed by Mr. De Morny and the Church protagonists. This is contained in the second part of the answer which was not part of the question asked.

'All Is God's'

"Render unto God the things that are God's. What are the things that belong to Him who made all the world and all that in them is? Naturally, the only possible reply to "everything." That means Caesar himself, being a creature of God, is on the same footing as an earthworm. Therefore he cannot be placed as a competitor to God in claiming a share in the loyalty due to our creator.

All being God's there is no residue left for Caesar who may even be construed to be a usurper except in so far as he helps with God's own dispensation. So Caesar gets nothing on his own rights. This brings Man into direct relationship with God his Maker.

Extending The Principles

Besides, in comparing Gandhiji with Jesus we have always to bear in mind that the earthly ministry of Jesus was barely over three mortal years. He hardly had time enough to lay down his first principles. Even his close disciples were able to grasp his teachings only dimly as through a glass. He left them promising the Comforter who will lead them into all the Truth.

But Gandhiji's work extended over 45 years. In this time he had the opportunity of, not only enunciating his principles, but also of applying them to the various walks of life. We are still groping in our efforts to apply the principles. So it is stultifying Jesus to limit him strictly to the fields of his own work.

We will do the correct thing by extending his principles beyond the spheres in which he himself operated and, imbued in his spirit, exploring other fields

Anything less will dishonour him or place his teachings beyond human reach as impracticable.

LIBERAL PARTY OF SOUTH AFRICA

Annual General Meeting Of The Pietermaritzburg Branch

The annual general meeting of the Pietermaritzburg Branch of the Liberal Party of S.A. was held in the Supper Room, City Hall, P. M. Burg, on the evening of Tuesday 20th March. The meeting was attended by 85 members of the Party and was addressed by Mr. Patrick Duncan.

In his report of the last year's activities of the Branch, the secretary Mr. Peter Brown announced that the Branch had shown a 50 per cent increase in membership during the year. In addition the Pietermaritzburg Branch had assisted in the formation of two new Branches on the outskirts of the City, one at Raisethorpe and one at Pentrich.

During the coming year the Branch would hold at least three public meetings, one to be addressed by Mr. Jordan Ngubane and one by Mr. Alan Paton. The third meeting will deal with Group Areas and will be held jointly with other interested political organisations in the City.

A programme of house meetings was accepted and the incoming committee was instructed to draw up a plan for a Political Study Group to hold regular meetings.

A fund raising committee was elected and will start immediate plans to hold a fete at the end of the year.

The Pietermaritzburg Branch Committee for the year 1956-57 is:—Chairman: Mr. D. Marsh (re-elected), Vice Chairman: Rev. J. Zwane (re-elected), Secretary: Mrs. U. A. Somers, Treasurer: Miss B. Clark (re-elected).

Committee members: Mr. J. Skosana, Mr. P. Brown, Mr. R. P. Naidoo, Mrs. I. A. Biggs (co-opted).

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Morality And Religion

By

ESME WYNNE-TYSON

IF any of the more adult religionists of the East interested themselves last year in the voluminous correspondence in the BBC organ, 'The Listener,' on the subject of "Morality Without Religion," they will have been amazed at the spiritual ignorance and immaturity displayed by many of the intellectual Western correspondents, an ignorance plainly exposed by the very title of the Talks on which the letters commented.

For it appeared to be generally assumed, not only by the materialistic speaker but by many of her critics, that morals were mere rules of conduct that could be imposed upon children by means of education, and accepted by adults from motives of expediency, fear, or social co-operation, and that morality was something that could be taught like geography, rather than evoked.

This all too common error which has been held by secular educationists in the West throughout the ages, but never by the religious World-Teachers and those of their followers who really understood their teaching, probably accounts more than any other one factor for the state of the world, past and present, and for the fact that so little moral progress is observable *in time;* the horrors of Belsen and Buchenwald, and the last two world-wars, being obviously the effects of precisely the same lack of morality as the massacre of St. Bartholomew and the horrors of the Thirty Years War.

Human nature has not changed. How often we hear that remark! But how can it possibly change until it becomes more moral? And how can it become more moral while it is believed that morality can be imposed from without instead of being engendered from within?.

The Founder of the Christian faith who told us that the Kingdom of Heaven, the source of moral law, was *within* us, indicated also the only true basis for morality when he declared that the chief commandment was that we should love the Lord our neighbour the same safeguard against lawlessness, and threats to his peace, liberty and security that he himself desires.

For to love a thing with all the heart, mind and strength is to wish to be identified with it, to possess it, to be inseparable from it; and it is this integrated love of the Good which has produced the only truly moral members of the human race: the world-teachers and their followers, the mystics, the seers, the saints, and the few religious people such as Gandhiji who have really understood their message and followed their example.

Such people do not lead moral lives because Church and society expects such conduct of them, or because it is epedient, or seem to be socially necessary, or because they are afraid to do otherwise. They are good because their love of goodness makes it impossible for them to experience peace and happiness when their conscience tells them that they are living below their highest concept of good, when they feel in any degree separated from their God; their only ambition and joy being to do His will, and to become like and at one with the nature they adore.

This is the only true morality; the only morality that can be relied upon in times of crisis and danger when there is no external power to enforce it; and that, as history if nothing else makes plain, is the only sort of morality worth having, the only kind that will ever lead to improvement in the conditions of the world.

But although this true morality cannot be imposed by education, it can and must be induced and evoked by it. Children, for instance, must be made familiar with goodness in all its forms by practical demonstration if they are to know how to choose the good and refuse the evil. Even the materialists who wish to dis-self to be loving and affectionate in its dealings with the rest of the world; and this is an example of the essence of true morality. The child, whether it knows it in theological terms or not, is worshipping that aspect of God we call Love in the most factual manner by becoming like that which it worships. In the same way, a child brought up in a truthful atmosphere wherein he can always trust the word of those with whom he has to deal, will be shocked and bewildered and feel out of his element when he finds himself among those who are untruthful. He will have come to love the good that he himself embodies, and because he loves it so much that it has become part of himself, he will not think of departing from it in his dealings with others.

The worship of the good, which is religion in its highest and purest form, the worship of wisdom, goodness, love, integrity, beauty, justice, mercy, truth, and so on, must precede its emulation, and the aim of spiritual teaching has always been to induce this love not only by precept but by indicating the practice of those living examples of the good-nature, the Perfect Man of all the world faiths: Jesus of Nazareth for the Christian, Gautama, for the Buddhist, Mahavira for the Jain, and so on. These are the models to which the seeker of the good may constantly turn, like the sculptor, in order to fashion his own character in their likeness. For, as Aldous Huxley points out in "Eyeless in Gaza":

> Meditation on goodness, communication on goodness, contemplation of goodness are demonstrably effective means of realizing goodness in life.

While Paul, to whom this method of the mystics was well-known described it in the words:

> We all, with open face beholding as in a glass the glory of the Lord, are changed into the same image from glory to glory, even as by the spirit of the Lord.

This power of good assimilated by the mind to transform the ordinary man into a saint, and to establish, as materialism can what materialism can never achieve,—the production of a higher type of man.

Therefore if we reject, as the materialists demand, this age-old recipe for self-perfectioning; if we deny the validity of a concept of ideal goodness, and refuse the evidence offered by the founders of the world-faiths who manifested that ideal so practically in their regenerate lives, what source is left from which to obtain the all-essential morality needed for the continuance of civilisation and the spiritual evolution of mankind?

It is because this true foundation of morality has never been understood by the great majority of people, and because true morality has therefore only been achieved and practised by the tiny, dedicated minority, that so depressingly little moral progress is observable in time. But in every era, from the days of Lao Tze to those of Gandhiji and Schweitzer, there have been human luminaries to serve as models for the age if that age would only accept them, true moral progress being observable not in time but only in the individual of all times who has accepted the spiritual hypothesis.

Such men have always exemplified the way to the freedom of self-government as distinct from the slavery of government by external force. On the other hand, history and the modern world offer conclusive proof that the superficial and artificial common morality which is all that can be induced by materialism, is useless to ensure law and order unless it is backed by force. Therefore, unless we can substitute the true morality that can only be evoked by the acceptance, and love, of the God-Idea, for the false and empty morality which has so disastrously failed us, we must continue to submit to the rule of violence that has already brought mankind to the verge of extinction.

Gandhiji declared that his God was Truth, and he appears from his writings and from all reports of him, to have been a completely, and at times almost embarrassingly, truthful man, thereby providing an example of true morality. One with his God, he had the power of that God with him—hence his wonderful and successful experiments with *Satyagraha.* This is the way of the true mystic who always seeks direct communion with the object of his worshi .

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Short Story

The Prodigal-V

DR. CHALMERS came out of the examining room. His face was drawn. Memela cast a glance at him. He turned away, as if to avoid their eyes meeting.

"I hope you don't mind waiting here for a few minutes while Mrs. Memela comes in with me. Do you, Mr. Memela?"

"Not at all, doctor." He rose and bowed. They went through the examining room, to Dr. Chalmers' private office.

"Take a seat here, Mrs. Memela."

The woman held her breath.

"There is nothing much wrong with your daughter." He tried to smile.

"I am relieved to hear that, doctor. It is nearing the end of the year and we want her to write her examinations. We would like to see her fit for the tests"

"You must be ready for a disappointment..."

"Will she be out of class for many weeks?"

"Yes."

"That's bad."

"The position is: she is expecting a baby..."

The woman suppressed a cry of anguish.

"Try and understand. Take the news calmly. Your husband's health is on the delicate side. If you break down worse might happen to him. That is why I called you in...to tell this to you quietly...so that you should prepare him for the shock..."

She was still dazed. She rose and staggered to the door.

"I'd like to have a word with Sihe before she goes. Don't wait for her."

"Alright doctor."

She almost collapsed when she went through the examining room. Sihe sat behind a screen. Mrs. Memela saw only her daughter's shoes. She felt like calling Sihe by name; to say something angry; something to express the pain of wounded pride. Dr. Chalmers opened the door for her. She coughed as if something had stuck in her throat and then went through. The air outside was cooler and fresher. It brightened her a little. The sight of her husband, huddled in uneasy expectation near the door returned her to the world of reality. Everything had been so much like a cruel nightmare.

Memela rose when he saw her. He read from the expressions on her face that there was serious trouble.

"Where's Sihe?"

"She'll follow later. We need not wait for her?"

"Why?"

"Dr. Chalmers wants to talk to her."

"What's wrong with her? You took a long time coming out."

"I am afraid that child is going to give us a lot of trouble."

"She is in safe hands...."

"Not that exactly..."

"Well?"

"I'll tell you when we get home."

She led the way through the hospital gate to the car waiting on the street.

By

SIMISO NGWANE

They drove him to all his farms; to Natal, the Cape and back to Sophiatown. They thought a change of atmosphere might do him some good. He continued to lose weight; he was weaker each month and complained of a depressing fullness in the head.

Dr. Chalmers decided to keep him under observation for a long time in hospital. He gave him the best treatment money could buy. One day he called on Mrs. Memela.

"I am unhappy with the course taken by your husband's illness."

"I understand, doctor."

"You have proved yourself a courageous woman. You have survived shocks which would have broken very many people. I know you will receive next with equal courage..."

"The blows our children gave him were more than he could bear. That has given me the strength to be ready for anything."

"That is the spirit; to be ready for all eventualities. Your husband is developing serious brain trouble..."

"Insanity?"

"Well, not that as yet. In the end it will be. The specialists tell me that he requires very careful nursing. He must receive no shocks or excitement. That sounds very much like asking for the impossible of human beings. But it seems to me that he is heading for very serious trouble. You will realise, Mrs. Memela, that we have done all we could to save him. Unfortunately for us, he is no longer young."

"That is a very cruel blow..."

"Cruel indeed, Mrs. Memela."

They sat together for a long time, talking about other things. Then the missionary rose to leave.

"Excuse me, doctor. What do you propose doing with him?"

"Just what suits you best. If you like we can keep him in hospital. If you think he'll be better off here, we can treat him here. Keeping him in hospital would certainly shield him from shocks. But he is a difficult case to keep in hospital. He longs to be with his family. He is very unhappy in hospital."

"I would be happier myself to be free to drive him into the country, sometimes for long holidays. He likes life on the farms. That would keep him happy."

"Alright, we shall bring him home. I'm sure you'd look after him better than we can ever hope to do in the hospital."

They brought him home and drove him from one farm to another. That seemed to do him some good. But the Memela who had come out of hospital was a different man. He did not like company. He was happiest when alone. He did the same on the farms and the same in Sophiatown. He would sit on the verandah for hours on end, staring into space as though he saw infinity with the naked eye.

The people outside the brick wall walked up and down the street by day and by night. Some raised their hats and greeted him as they went past. Some did not. Others whispered ribald jokes. All that did not matter to Memela. He knew that for him the normal life hung on a thin thread that could snap any moment. Life had been good to him and he loved to live. He had sort of subjected himself to an almost philosophic discipline which enabled him to live as what happened in the streets had no meaning for him.

As the years rolled by Sihe's child had grown—in body and in beauty. Memela doted on her. Sihe had been married to the father of the child and both were at the medical school. Nobody mentioned Fanyana. Sihe visited him secretly with her husband on Sunday afternoons. His name was taboo in the Memela homestead. His photographs had been removed from the family album and everything associated with him in the house had either been sold or destroyed. There was that compulsory peace in Memela's house. When a friend died they kept him ignorant or drove him into the country. They did not give him all the papers to read. In any case everyone of them had to be checked first before he read it.

The community co-operated in giving Memela the peace he needed to keep his senses normal. Over the years the giggling stopped on the street when he sat on the verandah. A younger generation was growing up which did not know him for a "good boy" but which saw in him a venerable old man struggling heroically for survival.

One morning a stranger got out of a taxi in front of Memela's gate. He wore a Bachelor of Science's cap and hood of the University of South Africa. He walked up the steps to the old man.

"Good morning, father," he cried. Memela had been staring into space when the young man came up. When he turned his eyes to the figure in front of him he saw his son—Fanyana. He did not speak. He turned again and stared into space.

"I have come back from prison, father, a better man..."

"You......"

"Yes, father. To tell you I have made good through suffering. I made wise use of my spare time in jail and am something now; a graduate of the University of South Africa and a qualified surveyor......"

"..........lay an egg?"

"Why an egg, father?"

"They have wings; they fly as you lay them."

"Father, I am in earnest. I am in a hurry to go to work."

"There's one before you!"

The old man rose with a jump.

"What, father?"

"A snake!"

Fanyana looked around. He saw no snake.

"Father, won't you be serious?"

The old man stared vacantly into space. The truth dawned slowly to Fanyana...the thin thread had snapped at last.

The End.

An American bomber was flying serenly through the air on a trial spin at about 4000 feet up, when suddenely four soldiers beamed directly into the pilot's line of vision.

"Holy Mackerel" said the pilot, "there must be some very rough ground down below; that's the second jeep I've seen up here today."

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, March 15.

SEATO AND KASHMIR

THE SEATO gave watered-down support to Pakistan in the dispute with India over Kashmir. The SEATO nations agreed that this eight-year-old quarrel should be settled peacefully through the United Nations.

Pakistan had asked her seven allies in the South-East Asia Treaty Organisation to support her demand for an early plebiscite in Kashmir.

Mr. Hamidul Huq Chowdhury, Pakistan's Foreign Minister, made the plea in a secret session of the SEATO Foreign Ministers' Council which met at Karachi for three days.

Mr. Chowdhury said India had won the support of the Soviet Union for her case on Kashmir. Pakistan, a firm ally of the West, was therefore entitled to backing from her friends.

Pakistani sources were jubilant over the SEATO Council's unanimous decision calling for an early settlement of the Kashmir dispute on the basis of the relevant U.N. resolution or by mutual negotiations. They described it as a victory for Pakistan's point of view.

The decision came as no surprise after it became known that Mr. Dulles had supported Pakistan,s plea.

British sources said that the "merits" of the Kashmir question were "not discussed," thereby reconciling the unanimity of the Council's decision with Mr. Selwyn Lloyd's earlier declaration that Kashmir would not be a "proper topic" of discussion at the SEATO meeting.

Britain had led the opposition to any discussion by the SEATO nations of the merits of Kashmir dispute at the three-day talks.

India has reacted with surprise at the statement made by the U.S. Secretary of State, Mr. Dulles, that the SEATO Council should go on the record that the Kashmir dispute should be settled by the United Nations.

Mr. Dulles apparently was using the SEATO platform not so much to make a partisan statement directed against India as to counter-balance the recent Soviet pronouncements on Kashmir.

India itself had voluntarily referred the Kashmir issue to the United Nations and has never disowned its commitment to seek a peaceful solution to the dispute under the auspices of the United Nations.

Britain and the United States have been under strong pressure from Karachi to make some sort of re-assuring statement on Kashmir to counter-balance the recent Soviet pronouncements.

A statement like the one Mr. Dulles is reported to have made at the SEATO Council's secret session will only tend to strengthen India's suspicions of American policies.

The U.S. Government has planned to give Pakistan military aid on a substantial scale and, in the month to come, the shape and size of its air force will rapidly alter.

Prime Minister Nehru described the SEATO Council' decision to support Pakistan's demand for an early plebiscite in Kashmir as a "serious matter."

"The Government of India is understood to have protested to the participating Powers at the recent SEATO Council meeting in Karachi against their consideration of the Kashmir dispute.

The protest it is learnt reliably, is not so much in respect of the merits of what the SEATO communique said, but of the propriety and legality of the pronouncement.

The Indian objection would appear to be that Kashmir, both in law and in fact, is a part and a State of India, and that any discussion regarding the future of the State is beyond the scope and functions of SAETO.

Indo-U.S. Relations

While the exchange of view between Prime Minister Nehru and Mr. Dulles has certainly enabled both to appreciate each other's viewpoint, observers here feel that the U.S. statesman has oversimplified Indo-American relations by suggesting that the existing differences between the two countries are relatively minor.

India will derive satisfaction, although limited, from Mr. Dulles' assurance that the U.S. will come to the rescue of India if Pakistan, strengthened by American military aid, commits aggression against India.

India is not yet in a position to revise her view that the U.S. has a military approach to some of the world problems and that regional alliances like SEATO and the NATO are based on it.

At the same time it is obvious that Mr. Dulles should have been able to appreciate the genuine apprehension of India that Pakistan's association in the alliance and American military aid to Pakistan have brought the 'cold war' to India's doors.

Prime Minister Nehru and Mr. Dulles had further talks lasting over two hours this morning.

Mr. Nehru discussed with Mr. Dulles the implications of the SEATO Council's resolution on Kashmir and his joint statement last December with Dr. Paula Cunha, Portuguese Foreign Minister, on Goa.

Nehru-Dulles-talks covered a wide range of subjects, including the situation in West Asia, the Far East, South-East Asia, regional military pacts, Goa, Kashmir and development trends and policies in different parts of the World.

India's anxiety over military aid to Pakistan was understood to have been conveyed to the U.S. Secretary.

Mr. John Foster Dulles, U.S. Secretary of State, said that his country would come to the rescue of India if Pakistan used the arms supplied by America against her.

Mr. Dulles addressing a Press conference, also said that the United States had taken no stand on the merits of the Goa and Kashmir controversies.

The Secretary of State denied "categorically and emphatically" a suggestion that the statement issued by him with the Portuguese Foreign Minister on Goa last December and the reference to Kashmir at the SEATO Council meeting at Karachi were meant to "teach India a lesson."

Budget Leakage

Mr. Deshmukh the Finance Minister disclosed in the Rajya Sabha that the Bombay Chief Minister had handed on February 29 to the Union Minister for Revenue and Civil Expenditure, Mr. M. C. Shah, a copy of a portion of the Budget speech, as in an earlier proof.

Mr. Deshmukh was making a statement on the Budget leakage in the Rajya Sabha after Mr. Bhupesh Gupta the Com. Bunist Minister had raised the issue.

Mr. Deshmukh said Mr. M. C. Shah, who was in Bombay on February 29, had been given by Mr. Morarji Desai a paper "on which parts of an earlier portion, that is as in an earlier proof, of my Budget speech had been typed out." Mr. Shah had handed the paper to him the next day.

Mr. Deshmukh said earlier that it was undoubtedly correct that leakage had taken place. The seriousness of the matter could not be exaggerated. After receiving the paper from Mr. Shah he had made some preliminary inquiries as to the procedure to pursue the matter and then passed it on to the Home Minister, requesting him to have immediate inquiries instituted.

Mr. Bhupesh Gupta said that, according to a letter received by him from a Bombay share broker, each copy of a paper containing information about the Budget was sold on February 26 at Rs. 1,000 on February 28 at Rs. 500 and at 5 p.m. on February 29, at Rs. 5.

"If you read the city notes of the 'Times of India' (Bombay) of February 29," he added, "the whole Budget is given there." The letter writer had said that cyclostyled copies of the paper had been circulated.

After Mr. Deshmukh had made his statement Mr. Gupta suggested that a special committee of both Houses of Parliament be appointed to inquire into the matter.

Mr. Deshmukh said the Prime Minister had already stated that Parliament should await police reports. In the light of that report, it would be open to Parliament to take such decision as it thought fit.

Mr. Gupta repeated that Parliament should be associated with the inquiry from the very beginning.

The Budget proposals were leaked from Government press and three persons have been arrested in this connection, Mr. Nehru informed the Lok Sabha on 12th March.

There was another controversy raging in the Lok Sabha over the leakage of Budget proposals.

The time it was over a subsidiary issue that whether the Government had committed a breach of privilege of the House by giving new information to the Rajya Sabha first.

Opposition members demanded that the investigation of the leakage should be taken off the hands of the Home Ministry

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

and entrusted to the committee of privileges of the House.

They also wanted to know why the Finance Minister did not on his own inform the House of the leakage instead of waiting till two adjournment motions were tabled.

Earlier Mr. Nehru also made a statement in the Lok Sabha expressing Government's grave concern over the leakage of budget.

A suggestion that the two Houses of Parliament should sit together to hear the Budget speech of the Finance Minister was made in the Rajya Sabha.

Acharya Kripalani has suggested that Central Budget proposals should in future be written in hand by the Finance Minister himself and should not be printed until they are presented in Parliament.

Things In General

An Informal Lunch At The International Club

On Saturday, March 24, an informal lunch was held at the Durban International Club, under the chairmanship of Mr. M. B. Naidoo, to welcome Mr. L. St. John Catchpool, a British Quaker, who has given unstinting services to the Youth Hostel Association since its inception in 1930.

It started then with the establishment of four or five hostels in Southern England. Now there are 3000 hostels situated in most European countries; Canada and the U.S.A. and, of recent years in India. These hostels provide simple overnight accommodation, with cooking facilities for walkers and cyclists.

Mr. Catchpool recently spent two years in India and saw the establishment of several chains of hostels. He reports that the Indian youth in increasing numbers were using these hostels for week-end and holiday tours into the countryside. He deeply regretted, he said, that it would be impossible to provide multi-racial hostels here, although all hostels elsewhere were on that basis. But there is every hope, he said, that hostels will be established in South Africa, as well as the Rhodesias and Kenya for the use of Indian, African and Coloured youth.

Awards Of Scholarships

Hajee Suliman Ebrahim Charitable Trust (Pretoria) has awarded the following scholarships for the current academic year:—

(1) Mr. I. E. Haffejee, fourth year medical student at the University of the Witwatersrand.

(2) Mr. A. Mohamed, fourth year medical student at the University of the Witwatersrand.

(3) Mr. G. Packirisamy, second year medical student at the University of the Witwatersrand.

(4) Mr. S. Kalideen, first year medical student at the University of the Witwatersrand.

(5) Mr. Abdul Aziz E. Rhemtula, first year medical student at the Wentworth Medical College.

(6) Mr. Solomon Bopalamo second year teacher Diploma at the Bantu Normal College.

In addition educational loans were granted to Mr. E. M. Bhamjee and Mr. M. H. Mogadime for continuing their studies at the University of the Witwatersrand and at the Wentworth Medical College.

The scholarships include University fees, books and instruments and are automatically renewable at the end of each year.

India's Greeting's To Morocco On Her Independence

India has expressed her gratification at the recognition of the independence of Morocco. In a message to the Moroccan Prime Minister, Mr. Nehru said: "It gives me great pleasure to send you the greetings of the Government and people of India on the occasion of recognition of Morocco's independence by the Government of France. We have followed your struggle for freedom with great interest and feel gratified that the efforts of your people have resulted in the achievement of independence. We welcome the emergence of Morocco as a sovereign independent State and in extending our good wishes we look forward to cooperation and friendship between our countries.

In reply the Prime Minister of Morocco said: "Your good wishes have touched the hearts of all members of His Majesty's Government. The Moroccan people will never forget the tremendous part played by your great and noble country and, no less, by you for the resolute defence of right and of justice. While thanking you for your wishes on the occasion of the proclamation of my country's independence, I send you my sincerest wishes for the greatness of Mahatma Gandhi's country, for the happiness of your generous people and for co-operation between our two countries. We hope that all our efforts for international peace and friendship will be finally crowned with success."

R. VITHAL
Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Contact No. 213 Macosa House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Ferreirastown, Johannesburg. 'Phone 33-1654.

BONES WANTED
We Pay £7 PER TON F.O.R. your Station or Siding
BAGS RETURNED RAILAGE PAID
For Full Particulars write to:
THE BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

Surgeons, doctors and nurses leave nothing to chance. In hospitals, surgeries and clinics throughout Southern Africa and overseas, Dettol is the antiseptic largely preferred in the fight against infection. For Dettol is both powerful *and* safe. Let the wisdom of the specialists be your guide and assurance: whenever infection threatens in your own home . . . use Dettol promptly.
DETTOL
THE ANTISEPTIC DOCTORS USE
9558-3

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Wit And Humour

"I want some invisible hairnets for my daughter," announced a customer.

"Certainly, madam," said the shopkeeper.

"Are you sure they are invisible?"

"Positively," affirmed the man "I've been selling them all the week, and we've been out of stock for a month"

—o—

A sergeant took his recruits out on a twenty-five mile march. After ten miles some of the men protested that they were too weary to carry on.

"Three paces forward any man who thinks he can't march any farther," roared the N.C.O. The whole platoon stepped forward, except one little man The sergeant looked at him

"Well, Brown, you're a credit to the company—the only man ready to march on"

"Ma ch on!" cried Brown. "I hadn't the strength to take the three paces forward."

—o—

What's your definition of a gentleman? A swiss writer has just defined him as "an individual who raises his hat to a lady even if he dislikes her so much that he would like to thrash her." Rather drastic, eh?

Someone else once said: "A gentleman is a man with a cheque book."

Another definition is a man who "doesn't care whether he's thought one or not."

Bernard Shaw said the perfect gentleman is the man "who puts more into the common stock than he takes out of it."

—o—

His wife had been a notorious back-seat driver and at long last he was teaching her to drive.] She got along quite well until it became necessary to make a left turn in heavy traffic.

"What'll I do now?" she demanded.

"Just carry on," he replied casually. "Just tell me what to do, and then do it yourself."

—o—

A very large woman entered a tube train and two men got up and gave her their seats. She was so big that a small boy sat gazing at her in wonder.

Eventually she said impatiently, "Little boy, what are you looking at me for?"

The youngster, embarrassed, stammered, "L-l-lady, there isn't anywhere else to look."

—o—

In a genteel tea-room in Cheltenham, two youngish spinsters were discussing a matrimonial prospect,

"I know he's rich," said the first, "but isn't he too old to be considered eligible?"

"My dear," replied her friend with a sigh, "he's too eligible to be considered old."

—o—

As the 'plane was flying low over some hills near Athens, a lovely but dumb American girl peered out of the window then asked the steward:

"What's that stuff on those hills?"

"Just snow," replied the steward.

"That's what I thought," said the girl, "but this fellow in front of me said it was Greece."

—o—

Farmer: "You must be brave to come down in a parachute in a parachute in a raging gale like this."

Airman: "I didn't come down like this in a parachute. I went up with a tent and just got back again."

Cuticura

TALCUM POWDER

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation.

ABSORBENT AND COOLING

550

Caneland Causerie

By "PARDESI"

* * *

TEAHERS have very little to talk about now. The much discussed "gratia" owing to them by the Education Department has at last rolled in after being a guest of the Department for almost a year. Though the amount involved was not very much of a handsome amount, Indian teachers were bitter at what they believed to be Departmental inefficiency. Most of them feel that they were shabbily treated, and are convinced that were a thing like this to happen to European members of the noble profession, the European Teachers' Society wouldn't have taken it lying low.

To make things worse, the "gratia" cheque was dated 29th March, and schools closed on the 28th for the Easter recess!

Indian teachers will long remember the "gratia" and the Department.

Old Codger

I have still many, many years more to reach the end of the biblical three score years and ten. So I usually spend my time in the company of old codgers.

Met a wonderful person the other day. Wrinkled and wisened he was and a fine boxer in his days. He still carried a few battle scars, including a lovely culiflower ear.

From the spontaneous story he told me, he must have really been a fighting fury in his days—that is way back at the turn of the century.

Who said the Old Guard was "sissified"?

Time Check

The wedding season has started, and scores of invitations have been received by your shifty scribe. Last Sunday, I managed to persuade myself to attend a wedding—a modest tea party affair it was, fortunately—and the tin-pan-alley music almost drove me away; but, still, I was kept quite amused by the band leader when he gave quarter hourly time check over the mike. "By the next stroke of the gong (and with commendable precision, the drummer would kick some gadget) it will be three o'clock."

David Davies of L.M. Radio would have squirmed if he had seen his idea being murdered.

What's In A Name? Plenty!

Friend "E.H.", a big-hearted businessman in town, was the most embarrassed person last week. By mistake, his photograph appeared under somebody else's name in a local weekly journal, and all his friends were puzzled. They thought "E.H." had something up his sleeve, and he had to do a lot of explaining over the phone to convince his friends that it was all a typographical error.

I hope something like this happens to me. Nice to make creditor anxious sometimes......

Isipingo Rains

The Isipingo Mariammen Festival has once again descended upon us, and for a few days the little town of Isipingo will be transformed into a Montmarte, the carnival quarter of Paris.

True to belief, the rains have not failed to say hello at this time of the year. At the time of writing, Durban has been pelted by downpours.

Hindus say that the Isipingo Rains have come.

EARN

the big salaries which are paid to business executives who have reached their commanding positions because they have the required knowledge in financial administration. Their knowledge came from training. You, also, can get to the

TOP

by taking The School of Accountancy Postal Courses, which include Accountancy, Secretaryship, Costing, Banking, Municipal Service, Building Societies, B.Com. Degree. You will soon be on the road to a bigger

SALARY

if you write for The School's FREE 72-page book, "The Direct Way to Success", detailing the courses and giving you the successes of thousands of students.

To: The Chief Careers Adviser, The School of Accountancy, (P O Box 4592), (Z) Johannesburg. Please send me without obligation, and post free, a copy of the 72-page book "THE DIRECT WAY TO SUCCESS," giving full details of The School's Postal Courses.

NAME ____________

ADDRESS ____________

46 Years Successful Educational Service.

The School of Accountancy

ACCOUNTANCY HOUSE, 134 FOX ST., BOX 4592 (Z), JOHANNESBURG.
Also at: Box 2918, Cape Town, Box 1865, Durban; Box 95, Ladysmith, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadas	12	6
A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	3
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Cleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol.I)—N. D. Parekh	15	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	12	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

Ramanama—M. K. Gandhi	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
Key to Health—M. K. Gandhi	1	6
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	3
Gandhian Ethics—Benoy Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	7	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	5	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
Unto This Last—M. K. Gandhi	1	0
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	6

Obtainable From:

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings an Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
DELHI DIAY—Gandhiji	10	0
MY GANDHI—Dr. John Haynes Holmes	12	6
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	5	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	3	6
GITA MEDITATIONS —T. L. Vaswani	8	6
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswani	7	6
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland		6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
UPANISHADS FOR THE LAY READER —C. Rajagopalachari	6	0
VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA —C. Rajagopalachari	5	6
INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	6

Obtainable from:

'Indian Opinion,'
P.Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155|7 Warwick Avenue

DURBAN.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

&

Direct Importers.

47, Commissioner Street,

JOHANNESBURG.

FOR...

RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT...

STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS AND RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61006.
P.O. BOX 2782.

TELEGRAPHIC ADDRESS "QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927.

DELHI DIARY

By Gandhiji

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says:

"......In these pages one can read the anguish which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort which he was making to restore and re-establish human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

The finest Indian Film Recordings Just Arrived, New Theatres

The greatest artist of our time hailed from All-India Radio, Colombo, America and BBC

There is Magic in his Voice—Saigal

NOW ON FOR SALE

			£	s.	d.
Shahjehan	3	Records	1	10	0
Tansen	3	"	1	10	0
Bagat Surdas	4	"	2	0	0
Lagan	4	"	2	0	0
Bânphool (Kannan Devi)	4	"	2	0	0
Tadbir & Majboor	2	"	1	0	0
Dusman	2	"	1	0	0
Dorte Matha	2	"	1	0	0
Zindigi	2	"	1	0	0
Devadas & Street Singer	2	"	1	0	0
Myeister	3	"	1	10	0
6 Loose Single Quavalee	6	"	3	0	0
Remo & Juliet Film	4	"	2	0	0
Shama	4	"	2	0	0
Meera	6	"	3	0	0
Anmolgodhai	6	"	3	0	0
Zeenath	6	"	3	0	0

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard B. Gregg

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

પુસ્તક ૫૪ મું—અંક ૧૩
તા. ૩૦ માર્ચ, ૧૯૫૬.
છુટક નકલ પે. ૬
દર શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

સાચી ધાર્મિકતા

(શ્રી. જુગતરામ દવે)

જેઓ સાચા ધાર્મીક માણુસો છે તેઓ ભલે ગમે તે ધર્મનું પાલન કરતા હોય, પણ તેમનું વર્ત્તન અને વિચારો હંમેશાં સરખાં જ હોય છે. બધા ધર્મના સાચા ધર્મ નિષ્ટ માણુસો સત્યનિષ્ટ હોય જ છે, સર્વ જીવો પ્રત્યે પ્રેમથી તેમનાં અંતર દ્રવે છે. તેઓ સૌમાં ભગવાનનો વાસ જુએ છે. તેઓ સર્વ અભિમાનથી મુક્ત, વ્યસનથી મુક્ત, નમ્ર અને ભકિત પરાયણ હોય છે. તેમનાં જીવન સંયમી હોય છે. અને ગમે તે ધર્મના ઉચ્ચ ચારિત્ર્યવાળા, જ્ઞાની સંત મહંતોને દેખી તેમના પ્રત્યે તેમના અંતરમાંથી પૂજ્યભાવ પ્રગટે છે. પોત પોતાના જુદા જુદા ધર્મોના રિવાજો પ્રમાણે ભલે તેઓ જુદા પેગંબરો અને જુદા ધર્મગ્રંથોને માનશે, ભલે કોઇ મંદિરમાં પુજા કરશે તો કોઈ મસ્જિદમાં નમાઝ પઢશે, ભલે પોશાક અને અન્ય ચિહ્નો પોતપોતાની પરંપરા પ્રમાણેનાં ધારણ કરતા હશે, પરંતુ ઉપર કહ્યાં તેવાં લક્ષણોમાં તો તેઓ બરોબર એકરૂપ અને એક નૂર જ હોય છે. તેમને ધર્મને નામે ઝઘડો કરવાની વૃત્તિ જ થતી નથી.

પરંતુ ધાર્મીક માણુસો સ્વધર્મની બાબતમાં લૂખા, સૂકા અને ઉદાસી પણ હોતા નથી. તેમને પોતાના ધર્મ પ્રત્યે અત્યંત મમતા જરૂર હોય છે, પોતાના પેગંબર માટે અત્યંત ભકિત પણ હોય છે, જેમનાં જીવન અને વચનામૃતમાંથી પોતે સદા પ્રેરણાનું પાન કરે છે તેમને માટે ભકિત કેમ ન હોય? જે કોઇ મળે તેને પોતાના ધર્મનો અને પોતાના પેગંબરનો પ્રેરક સંદેશો સમજાવવાનો ઉત્સાહ પણ તેઓમાં કેમ ન ઉભરાય? પણ તેથી તેઓને બીજાઓના ધર્મ આદિને ઉતરતા ગણવાની મતિ નહીં થાય, ઉલટા તેઓ પોતાના દાખલા ઉપરથી બીજાને પોતાના ધર્મ વગેરે કેવાં પ્યારાં હશે તેની કદર કરી શકે છે, અને તેથી બહુ જ કાળજીથી એક બીજાની લાગણીઓને માન આપે છે.

ખરેખર, બે જુદા જુદા ધર્મના સાચા ધર્મનિષ્ટ માણુસો ભેગા થાય છે ત્યારે તેમનું એક બીજા પ્રત્યેનું વર્ત્તન અવલોકન કરવા જેવું હોય છે, એક બીજાની લાગણીઓનું, પરંપરાઓનું કેટલું સૂક્ષ્મ, કેટલી કાળજી ભર્યું માન રાખીને તેઓ વર્તે છે? કોઈ હીંદુ મહાત્માને ઘેર મુસ્લિમ ફકીર પધારે છે ત્યારે તે કેમ વર્તે છે? નમસ્કાર કરવામાં તે મુસ્લિમ પદ્ધતિ વાપરશે, આસન ખાનપાન આદિમાં તેમના રિત રિવાજોને અનુકુળ થવાનો પ્રયત્ન કરશે, ભેગા મળી ધર્મસંવાદ કરશે તો તેમાં મુસ્લિમ ધર્મશાસ્ત્રોને વિશેષ આદર સાથે માન આપશે. પોતે મૂર્ત્તિઓની પૂજા કરનારો હશે તો પણ તે દિવસે મૂર્તિઓને વચ્ચે લાવી એકબીજાના મનમાં વિક્ષેપ ઉભો કરવા નહીં દે. પ્રાર્થના કરશે તો તેમાં તે દિવસે ખાસ મુસ્લિમ સંતોના ભજનો પસંદ કરશે અને તીવ્ર સ્વરોનાં વાદ્યોને શાંત રહેવા દેશે.

તે જ પ્રમાણે એક મુસ્લિમ ધર્માત્મા પાસે હીંદુને જવાનું થાય છે તો હીંદુઓના આચાર વિચાર, ગમા અણુગમાનો સૂક્ષ્મ ખ્યાલ રાખીને જ ખાતરબરદાસ્ત કરવામાં આવે છે. તે દિવસે ઘરમાં-માંસાહાર બંધ રાખવામાં આવશે, એક ભાણે જમવાનો રિવાજ તે દિવસ પુરતો મોકુફ રાખી સર્વેને જુદાં ભાણાંમાં પીરસવામાં આવશે. પરોણો પૂજાપાઠ કરનારો હશે તો તેને માટે ઘરમાં એક શાંત ખુણો સજાવી આપવામાં આવશે. 'નમાજ વખતે તેને માટે બેસવાનું આસન પાથરી આપવામાં આવશે, અને કદાચ નમાઝ પછી બે બોલ સંભળાવવાની વિનંતી કરી તેને વાએજ પઢવાનું બહુમાન પણ આપવામાં આવશે.

આવાં દ્રશ્યો ખરેખર ઘણાં જ અદ્ભુત અને પવિત્ર હોય છે. તેની ખુબી જોતાં ધરાઈએ જ નહીં એવાં તે હોય છે. તેમાં કેટલી ઝીણુવટ, કેટલી કુમાશ! એક બીજા પ્રત્યે કેવો હ્રદયપુર્વકનો વિવેક? એક બીજાની લાગણી સમજી તેને અનુકુળ થવાનો કેવો સાચા દિલનો પ્રયત્ન? આ અહિંસાનો, આદરનો, પ્રેમનો આથી ઉત્તમ નમુનો મળવો મુશ્કેલ છે.

—'આત્મરચના'માંથી.

માછીડા વિના!

માછીડા વિના મ્હારે ખૂંદવા સાગરિયાં,
સાગરની મોજ મ્હારે માણવી ખરી;
ઉંચી-નીચી લ્હેરોને, ભમતી ભમરીઓ,
જોઇને આંખલડી ઠારવી ખરી.

એકલી નાવલડીએ બેસીને એકલા,
જોવા નવ નેરા ખંડો ખરા;
દૂર દિગંતે ગર્જન કરંતી,
વાદળાંની હાર મ્હારે જોવી ખરી.

મહા સાગરોના ખોળે બેસીને,
તોફાનો સાથે લડવું ખરૂં;
સપ્ત સિંધૂને પાર કરીને,
'દરિયા રાણા' મ્હારે થાવું ખરૂં.

રામ—પાટીદાર

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

બુકકીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેકસ, પરસનલ ટેકસ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને યોર્કશાયર ઈનશ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદ્દન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

હમણાંજ ખુલ્લો મુકેલો માલ!

ન્યુ ભરા છાપેલી નીનન સાડીઓ	૬ વાર	શી. ૪૯–૬
જરીની કીનારવાળી જ્યોરજેટ ૪૫"		વારની શી. ૨૫–૦
પાટલી પાલવ અને આખી ભાત વાળી		
રેશમી છાપેલી સાડી		પા. ૭–૧૦–૦ થી ઉપર
બેવડી કીનારની સાડી ક્રેપ ૪૫"		વારની શી. ૭/૧૧ થી ઉપર

સુતરાઉ સાડીઓ છેલ્લી ઢબના રંગો અને છાપો વાળી
પાંચ વાર શી. ૨૭–૬ થી ઉપર
છ વાર શી. ૩૯–૬ થી ઉપર

C.O.D. અને ટપાલથી આવેલા ઓર્ડરોને તુરત ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

જોઈએ તો સામ્પલ મોકલીશું.

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

(પ્રો.) લીમીટેડ

૬૩ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.

ફોન: ૨૪૦૦૩ પી. ઓ. બોક્સ ૮૨૨.

Telephone : 20951

177 Grey Street DURBAN.

Bhagat's Vegetarian Lounge

(Prop : G. L. BHAGAT)

Ghee Sweetmeat Specialists

Receptions and Wedding Parties Catered For

ટેલીફોન: ૨૦૯૫૧

૧૭૭ ગ્રે સ્ટ્રીટ ડરબન.

ભગત્સ વેજીટેરીયન લાઉંજ

(પ્રોપ્રાયટર : જી. એલ. ભગત)

ઘીની મીઠાઈઓના સ્પેશ્યલીસ્ટ

મેળાવડાઓ, લગ્ન પ્રસંગોએ અમે મીઠાઈઓ પુરી પાડીએ છીએ.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૩૦ માર્ચ, ૧૯૫૬.

શેઠની સાથે મૈત્રી ન હોય

છેલ્લા થોડા અઠવાડિયાંકથી આફ્રિકાન્સ લોકોના જવાબદાર નેતાઓએ રંગીનોના મિત્ર હોવાની ખાતરી આપવાની વ્યથાથી અપીલ કરવા પ્રયત્ન કરેલો છે.

સ્ટેલેનબોશમાં વડા પ્રધાને હમણાં જ એક ભાષણમાં કહ્યું છે કે રંગીન માણસ સાથે એમ નહિં વર્તવું જોઇએ કે જેથી તે ગોરા માણસને એક દુશ્મન સમજે. એવી જ રીતે બેથાલની ડચ રીફોર્મ્ડ ચર્ચના એક વડા ડોમીની સી. બી. બ્રીન્કે પણ ગોરાઓને ચેતવણી આપતાં ઉચ્ચાર્યું છે કે, રંગીનોને ઉતારી પાડે અને અપમાનિત કરે એવો ગોરો માણસ ખ્રિસ્તી સુધારાનો મોટામાં મોટો દુશ્મન છે.

અમે આ કોલમોમાં અગાઉ કહેલું જ છે કે જ્યારે બીજાઓમાં સારૂં દેખાતું હોય તેને સારૂં તરીકે સ્વીકારવા તઈયાર રહે એમાંજ સારૂં આફ્રિકનીઝમપણું રહેલું ગણાય. અમે માનીએ છીએ કે વડા પ્રધાન અને મી. બ્રીન્ક જેવા માણસોનો જે થોડોક સૂર બદલાયલો જણાય છે, તે આફ્રિકાનર નેશનલીઝમની બાજુ માટે સારૂં છે અને એ અવશ્ય આવકારને પાત્ર જ છે. તો પણ હમારે નિર્દેશ કરવો જોઇએ કે ગોરાઓએ બીન-ગોરી વ્યક્તિઓનાં સ્વમાન અને માનવહકને માન આપવું એ અત્યંત જરૂરી છે, પરંતુ એ વિવેકનો માત્ર દેખાવ કરવાથીજ મુદ્દાના મૂળ સુધી પહોંચાતું નથી. આજે આ દેશમાં જે આટલી બધી ઘૃણા છે તે કંઇ લોકો અવિવેકી છે તેના લીધે નથી પણ માનવીની યોગ્યતાનું ધોરણ જાતિથી આંકવામાં જ આ બધાં દુઃખનું મૂળ રહેલું છે.

મિત્રતા અને સભ્યતાની વાત કરવી એ વડા પ્રધાન અને ડોમીની બ્રીન્ક માટે વ્યાજબી છે પણ બીન-યુરોપીયનોને લાગે વળગે ત્યાં સુધી પરિણામ તો એ સભ્યતાની પાછળ રહેલા હેતુ પર અવલંબે છે. જાતિભેદમાં માનનારા તરફથી બતાવાયેલી સભ્યતાનો કશો અર્થ નથી. કારણ કે રંગદ્વેષથી જ પોતાની ચામડીના રંગ જેવો જે ન હોય તેના પ્રત્યે વૈર ઉપજે છે. બીજુ ન જ હોય શકે. વેરભાવથી પોતાના રંગના ન હોય તેને મીત્ર બનાવવાની આશા કેવી રીતે રાખી શકાય? અને આમ છતાં ય વડા પ્રધાને રંગભેદ વડે જ જાણે બીન-ગોરાઓ સાથે હમણા મિત્રતા રાખવાની વાતો કરી છે.

કાળા અને ગોરા વચ્ચે મિત્રતા તેમજ અરસપરસનો વિશ્વાસ ઇચ્છનીય છે. પણ રંગદ્વેષના સિદ્ધાંતપર એકેનું સ્થાપન ન થઇ શકે. ઉલટું રંગદ્વેષથી ગમે તેવી મિત્રતા અગર વિશ્વાસ ભૂતકાળમાં સ્થપાયેલા હશે તેનો પણ મોટા પ્રમાણમાં નાશ થઇ જશે.

અમને અમારા મનમાં કશી જ શંકા નથી કે વડા પ્રધાન અને ડોમીની બ્રીન્કની અપીલના દરેક શબ્દોમાં કાળા-ગોરાને સમજુતી અને મિત્રતા માટેનો જ અર્થ રહેલો છે. પણ એક કારણથી ખાતરી નથી થતી કે આ અપીલ કરનાર માણસો એક યા બીજા સ્વરૂપમાં રંગદ્વેષના ભારે હિમાયતી છે.

જો વડા પ્રધાન અને ડોમીની બ્રીન્કને ખાતરી કરાવવી હોય તો તેમણે સ્પષ્ટ કહેવું જોઇએ કે રંગદ્વેષ એ એક ખરાબ વસ્તુ છે. ખાસ કરીને વડા પ્રધાને તેમની વાણીમાંથી બાસ્કાપ શબ્દ છોડી દેવો જોઇએ. ગોરા માણસને બાસ્કાપ શબ્દ રંગીન માણસ એ ગોરાનો ગુલામ હોવાનું મનાવે છે. જેથી ગુલામ અને શેઠ વચ્ચે મિત્રતા ટકી ન શકે. તેઓનો સંબંધ જ તેમને અરસપરસ દુશ્મન બનાવશે. જો મિત્રતા શોધવી હોય તો સંબંધ બદલવો જ પડે. આફ્રીકાનર નેશનલીઝમના નેતાઓના શબ્દો—કે જેમાં અમને શંકાનું કારણ છે–તે જો વિશ્વસનીય હોય તો તેમણે આ અવશ્ય કરવું જોઇએ.

મી. બ્રીન્કે તેમનાં બેથાલનાં ભાષણમાં એક વાત કરી છે તે અમને મૂંઝવણમાં મૂકી દે છે. તેમણે સરકાર સાથે દેવળોનો સંબંધ હોવાનો ઇનકાર કર્યો છે. જ્યારે ડી. આર. સી.ની વિવેચના થાય ત્યારે તે પણ મી. બ્રીન્કની જેમ કહે છે કે ડી. આર. સી. એક સરકારી ખાતું છે એમ અર્થ નથી કરવાનો. જો કે ડી. આર. સી. અને નેશનલીસ્ટ પાર્ટી રંગભેદની જરૂરીયાત માટે એક જ માનસ ધરાવે છે. અને ડચ રીફોર્મ્ડ ચર્ચમાં કલરબાર છે જ એમ કોણ નથી જાણતું?

જો હવે ચર્ચને એમ જણાયું હોય કે કલરબારની હિમાયત કરવી તથા ગોરા માર્ફત કાળાને દબાવવા એ ભૂલ છે, તો તે સારી વસ્તુ છે. પણ રંગની બાબતમાં ડી. આર. સી.નું અત્યાર સુધીનું વલણ એવું છે કે જેનાથી સરકારને રંગીનોને દબાવવામાં મહાન ટેકો અને ઉત્તેજના મળેલી છે ડચ રીફોર્મ્ડ ચર્ચમાં ગોરા ખ્રિસ્તીઓએ તેમના કાળા ખ્રિસ્તી ભાઇઓને દબાવતા હોવાનું જણાયેલું છે. જો ડી. આર. સી. અત્યારની પ્રવર્તતી ખરાબ સ્થિતિથી જાગ્રત થઈ હોય તો તે આવકારને પાત્ર જ છે. પણ તેનો અંત માત્ર શબ્દોમાં ન આવવો જોઇએ.

શ્રી મણીલાલ ગાંધીની માંદગી

છેલ્લા ચારેક માસથી શ્રી મણીલાલ ગાંધીની કાળજીપૂર્વક ચિકિત્સા કરનાર ડરબનના નિષ્ણાત ડોકટર શાપીરોએ ગયા અઠવાડીયે અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે શ્રી મણીલાલને સ્ટ્રોક ને લીધે મગજની અંદર જે લોહીની ગાંઠ બંધાઇ ગયેલી તે માટે ઉપચારો થયા બાદ થોડો સુધારો થયેલો છે, પરંતુ હજુ અસર તો છે જ જે ધીરે ધીરે દુર થશે. એ માટે ઇશ્વર પર ભરોસો રાખી ઉપચારો ચાલુ રખાશે. પરંતુ એને માટે હોસ્પીટલમાં જ ખાસ રહેવાની હવે આવશ્યકતા નથી જેથી ઘેર લઇ જઇ શકો છો.

આ પછી મિત્રોની અનુમતિ મેળવી શ્રી મણીલાલ ગાંધીને મેકોર્ડ હોસ્પીટલ માંથી ગયા રવીવારે તા. ૨૫મી માર્ચે ફીનીકસ લાવી રખાયા છે. અહીં પણ તેમને જેની અત્યંત જરૂર હોય તો તે એકાંતની છે. માટે જ ડોકટરો એ સૂચના કરેલી છે કે સ્નેહિઓએ તેમનાં રૂમમાં વધુ વખત બેસવું નહિ અને તેમને વધુ વાતચીત કરવાની તકલીફ ન આપવી. આથી મિત્રોને હજુ મુલાકાતની છુટ નથી અપાયેલી.

ડરબનના નિવાસ દરમ્યાન અનેક મિત્રો તરફથી અવાર નવાર જે સૌજન્યતા અને ઉદારતા બતાવાયેલી છે તે માટે તેમનો આ પત્રદ્વારા હાર્દીક આભાર માનવાની તક લઇએ છીએ.

આ દેશ ઉપરાંત માતૃભૂમિ અને વિદેશના પણ અનેક મિત્રોએ શ્રી મણીલાલ ગાંધીની તબીયત માટે ચીંતા વ્યકત કરવા સાથે પ્રેમ ભરેલા દિલાસા પત્રો લખેલા છે તેઓના અમે આભારી છીએ આ પત્રો પૈકી ત્રણ અત્રે ઉલ્લેખ કરવા જેવા છે.

પહેલો પત્ર ન્યુ દિલ્હીથી ભારતના રાષ્ટ્ર પ્રમુખ શ્રી રાજેન્દ્રબાબુનો છે. જેમાં દિલસોજી ઉપરાંત તેમણે ડોકટરોની સલાહ મળે તો એરથી અમર સ્ટીમરથી બની શકે તો શ્રી મણીલાલ ગાંધીને સ્વદેશ આવવાની ભલામણ કરેલી છે કે જ્યાં તેમની સારવાર કરવા માટે ઘણા સ્નેહિજનો ઉત્સુકતા રાખે છે.

બીજો પત્ર અમદાવાદથી સ્વ. માવલંકર દાદાએ તેમના અવસાનના બે દિવસ અગાઉ લખાવેલો છે. જેમાં શ્રી મણીલાલ ગાંધીની માંદગીના સમાચારથી દીલગીરી વ્યકત કરી લખાવેલું છે કે રાષ્ટ્રીય સ્મારક માટે ગાંધી સ્મારક નિધિ તરફથી મુંબઇની ચોપાટીપર આવેલું "મણી ભુવન" નામનું જે ઐતિહાસિક મકાન ખરીદાયેલું છે તે મકાનમાં ગાંધી કુટુંબને જરૂર પડે તો રહેવાની વ્યવસ્થા કરી આપવા તેમણે ટ્રસ્ટના કાર્ય વાહકોને કરેલી સૂચનાને ટ્રસ્ટે મંજુરી કરેલી છે. જેથી શ્રી મણીલાલ ગાંધી જો તબીયત સુધારવા માટે સ્વદેશ આવે તો તેમને માટે અહીં વ્યવસ્થા થઇ શકશે. (સ્વ. માવલંકરજી આ સ્મારક નિધિના પ્રમુખ હતા.)

આ સદ્દભાવના માટે અમે આ ભદ્ર પુરૂષોના અત્યંત આભારી છીએ જો કે હમણાંની પરિસ્થિતિને અવલોકી ડોકટરોની દ્રઢ માન્યતા છે કે શ્રી મણીલાલ ગાંધીને માટે કોઇ પણ પ્રકારે દરિયાપારની મુસાફરીની બીલકુલ શકયતા નથી.

ત્રીજો પત્ર કુર્નલથી ભારતના સંત પુરૂષ શ્રી વિનોબા ભાવેનો છે. જેમણે આશીર્વાદ સાથે ભાવ ભીની સલાહ આપવાનીકૃપા કરેલી છે એ પત્ર વાંચકોની જાણ માટે અત્રે છાપવામાં આવે છે.

શ્રી મણીલાલ ગાંધીને રવીવારે ફીનીકસમાં લાવ્યા તે દિવસથી કેટલાક મિત્રોની પ્રેરણાથી સવાર સાંજ રાબેતા મુજબની ઇશ્વર પ્રાર્થના ઉપરાંત તેમની તંદુરસ્તી માટે દરરોજ સવારે સવા નવ વાગે અને રાત્રે પણ સવા નવ વાગ્યે વિશેષ પ્રાર્થના કરવાનો આરંભ કરેલો છે. મહાત્મા ગાંધીજીએ પ્રાર્થનાનાં મહત્ત્વ વિશે ખુબ લખ્યું છે જેથી એમના વાકયોમાં અને ઇશ્વરમાં શ્રદ્ધા રાખી શ્રી મણીલાલ ગાંધી પ્રત્યે દિલસોજી રાખનારા મિત્રો પણ અત્રેના પ્રયત્નની પૂર્તીરૂપે દરરોજ સવાર સાંજ નવ વાગ્યે ઓછામાં ઓછી બે મીનીટ એમની તબીયત સુધરવાના હેતુથી શાંત ઇશ્વરપ્રાર્થના કરી પોત પોતાનો સહકાર આપે એ ઇચ્છનીય છે પ્રભુ આપણને સફળતા આપો એજ અભ્યર્થના. વ્યવસ્થાપક

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'

સંત વિનોબાનો આશીશપત્ર

કર્નુલ, ૧૧–૩–૫૬.

શ્રી સુશીલા બહન,

અનસૂયા કા લીખા હુઆ પત્ર ઉસને મુઝે બતાયા. મણીલાલ ભાઇકા (આરોગ્ય વિષયક) યુદ્ધ ચલ રહા હૈ, સાથ હી મુઝે વિશ્વાસ હૈ હરી સ્મરણ ભી ચલતા હોગા.

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૧૪૯)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

વિવિધ વર્તમાન

ઇસ્લામીક રીપબ્લીક ઓફ પાકીસ્તાન

કરાંચી ૨૪-૩-૫૬ ભારતની જેમ બ્રીટીશ કોમનવેલ્થમાં રહીને પાકીસ્તાન પણ ઇસ્લામીક રીપબ્લીક તરીકે ૨૩મી માર્ચથી જાહેર થયું છે.

એના આમલા ગવર્નર જનરલ ઇસ્કંદર મીરઝાએ નવા પ્રમુખ તરીકેની પ્રતિજ્ઞા લીધી હતી. એ પછી થોડા કલાક બાદ તેમણે બ્રોડકાસ્ટ કર્યું હતું કે આ પ્રજાસત્તાક મિત્ર સર્વનું અને દુશ્મન કોઇનું નહિ હશે.

મેજર જનરલ ઇસ્કંદર મીરઝાએ પ્રમુખ તરીકે અને મી. મહમદ અલીએ વડા પ્રધાન તરીકે લીધેલી પ્રતિજ્ઞા વિધિનું નિરીક્ષણ કરવા પાંચસો જેટલા મહેમાનો સવારથી જ હાજર થયા હતા.

અત્યારની કેબીનેટ અધિકાર પર ચાલુ રહેશે અને અગાવની બંધારણ સભા એક વર્ષની મુદતમાં ચુંટણી થય ત્યાં સુધી પાર્લામેન્ટ તરીકે કામ કરશે.

પાકીસ્તાનની આઠ કરોડની વસતીએ દરેક શહેર અને ગામડામાં પ્રજાસત્તાક દિનનો ઉત્સવ ફટાકડા અને રોશનીથી ઉજવ્યો હતો ધ્વજ અને પત્રકાઓ એરોપ્લેનથી નીચે વર્ષાવાયાં હતાં ગરીબો અને હીંદથી આવેલાં નિરાશ્રિતોને ખોરાક તથા કપડાં વહેંચાયાં હતાં અને આશરે પાંચેક હજાર કેદીઓને મુક્તિ અપાઇ હતી.

એજ દિને રાતે રાવલપીંડીમાં ઉત્સવ માટે મળેલાં અનેક હજાર માણસોનાં ટોળાંએ એક રેલ્વે બ્રીજ ઉપર ધસારો કરતાં ૩૧ માણસો મરી ગયાં હતાં અને પચાસને ઇજા થઇ હતી.—(સાપા-રૂટર.)

ટપાલની ચકાસણીનો બેલીંજરને જવાબ

'નાટાલ મરકયુરી' તા. ૨૬ માર્ચના એડીટોરીયલ કોલમમાં 'અસંતોષ' નાં મથાળાં હેઠળ લખે છે કે: ગયા વર્ષના જુનમાં (પુર્વ કેપનાં નેટીવ પ્રતિનિધિ) મીસીસ વી. એમ. એલ. બેલીંજર એમ. પી. એ હાઉસ ઓફ એસેમ્બલીનું ધ્યાન ખેંચ્યું હતું કે ડીલીવરી થયા અગાવ લીબરલ પાર્ટીના પત્રો વંચાય છે. પોસ્ટ ખાતાના પ્રધાન મી. જે. જે. સરફન્ટીને એ વિષે તપાસ કરવાનું વચન આપ્યું હતું. અને હમણાં ૧૦ મહિના વિત્યા બાદ ન્યાય પ્રધાન મી. સી. આર. સ્વાર્ટ તરફથી પાર્લામેન્ટમાં રીપોર્ટ રજુ થયો છે. જે પરથી એમ કહી શકાય કે ડુંગર ખોદવાની મહેનત કર્યા બાદ ક્ષુદ્ર ઉંદરને પકડી પાડયો છે!

જ્યાં ટપાલમાં દખલગીરી થતી જ હોય ત્યાં કોઇ વહેમ હોવાની શંકાને સ્થાન જ ન હોય શકે જ્યારે પત્રો તેના પરબીડીયામાંથી બદલાઇ ગયાના પરિણામે જોહાનીસબર્ગથી મોકલેલા પત્ર કેપટાઉનને બદલે પ્રેગમાં ડીલીવરી થયો અને એજ વખતે પ્રેગ માટેનો પત્ર જોહાનીસબર્ગથી પોસ્ટ થયેલાં પરબીડામાં કેપટાઉનની લીબરલ પાર્ટીને પહોંચાડાયો. આ ઉપરાંત એક બીજું એ પણ જણાયું છે કે જ્યારે પાછળથી ૭ ચકાસણી પત્રો કેપટાઉન અને જોહાનીસબર્ગની લીબરલ પાર્ટીએ પોસ્ટ કરેલા તેમાંના કેટલાક પત્રોપર પણ હાથ નંખાયેલો કહેવાયું છે.

ટુંકો ટોમલીન્સન રીપોર્ટ

કેપટાઉન ૨૬મી માર્ચ 'ડેલી ન્યુઝ' નો રાજકીય ખબરપત્રી જણાવે છે કે નેટીવ એફેર્સના પ્રધાન ડો. વરવુઅર્ડ પાર્લામેન્ટના સભ્યો સમક્ષ ટોમલીન્સન રીપોર્ટ કે જેની ઘણા સમયથી રાહ જોવાતી હતી તેની સંક્ષેપી આવૃતિ બુધવારે (૨૮-૩-૫૬) રજુ કરશે કે જેથી ઇસ્ટરના બાર દિવસના વિશ્રામ દરમીયાન તે ઉપર સભ્યો ઘર આગળ વિચારણા કરી શકે.

આ રીપોર્ટમાં રેસ્યલ પોલીસીનો વ્યવહારૂ અમલ થવામાં જે અશક્યતા રાજકીય પક્ષોએ આ કારેલી છે તે પર પ્રકાશ પડે એવી આશા રહેલી છે જેથી પાર્લામેન્ટની પાછલી બેઠકનો ઘણો સમય એપાર્ટહેડની શક્યાશક્યતા અને એ રીપોર્ટની ચર્ચામાં વીતે એવી આગાહી થાય છે.

આ ટોમલીન્સન કમીશન ૧૯૫૦માં નેટીવ એફેર્સના આગલા પ્રધાન ડો. જાન્સને નીમેલું. જેના પ્રમુખ પ્રિટોરીયા યુનીવર્સીટીના ખેતીવાડીના નિષ્ણાત પ્રોફેસર એફ. આર. ટોમલીન્સન હતા અને ૧૯૫૦માં અત્યારના નેટીવ એફેર્સના પ્રધાન ડો. હેન્ડ્રીક વરવુઅર્ડને રીપોર્ટ કરેલ તેને છાપતાં ઘણો સમય નીકળી ગયો મૂળ રીપોર્ટ નકશા સહિત ૧૬ વોલ્યુમમાં છે. પણ અત્યારે તો માત્ર પાર્લામેન્ટ અને જાહેરને સંક્ષિપ્તરૂપમાં જ મળશે.

અમેરીકામાં અસહકાર

અલાબામાં *U. S. A.* ના મોન્ટગોમરી શહેરમાં સીટી બસ સર્વીસમાં કાળા ગોરાનાં સેગ્રીગેશનના વિરોધ તરીકે ૫મી ડીસેંબરથી ૪૫ હજાર નિગ્રોએ બસનો ઉપયોગ ન કરવાનો નિર્ધાર કરેલો અને શહેરમાં આવજા કરવા માટે ખાનગી મોટરોની સગવડ કરેલી જેનો ખર્ચ દર અઠવાડીયે ચાર હજાર ડોલરનો આવે છે તે પ્રાર્થના સભામાંથી મળી રહે છે આ બોયકોટના પ્રચાર માટે ૯૦ નિગ્રોને જવાબદાર ગણેલા છે જેમાં અગ્રણી તરીકે એક યુવાન રેવરન્ડ માર્ટીન એલ. કીંગ જુનીયર અને બીજા ચોવીસ પાદરી પણ છે જેઓએ જ્યુરીનો ન્યાય લેવા ના પાડી હતી અને સર્કીટ જજના ન્યાયની ઇચ્છા દર્શાવી હતી. બચાવ પક્ષના નિવેદનમાં એન્ટી બોયકોટનો કાયદો બંધારણ વિરૂદ્ધનો હોવાનું સૂચન કરેલું જેને જજ યુજીન કાર્ટરે નિયમ બહારનું ઠરાવ્યું હતું. ૧૯મી માર્ચે કેસની શરૂઆત મોન્ટગોમરીમાં થઇ હતી જે કદાચ મહિનાઓ સુધી ચાલશે.

"નાટો"ની ૭મી વરસ ગાંઠ

નોર્થ એટલાંટીક ટ્રીટી ઓર્ગનાઇઝેશનની સ્થાપના થયાને ૪ થી એપ્રીલે સાત વર્ષ થશે. સને ૧૯૪૯માં વોશીંગટનમાં ૧૨ દેશોના વિદેશ પ્રધાનોએ એ તારીખે એ ખરીતા પર સહી કરી હતી અને ૧૯૫૨ માં ગ્રીસ તથા ટર્કી જોડાયેલાં ગયે વર્ષે ફેડરલ રીપબ્લીક ઓફ જર્મની પણ તેમાં જોડાયું હતું આ ટ્રીટી ૧૪ આર્ટીકલમાં, સોલીટીની છે. ઉત્તર એટલાંટીકના દેશોના સભ્ય રાજ્યપર કોઇનું આક્રમણ થાય તો ૩૦ લાખ ઉપરનું ખુશ્કી લશ્કર અને નવ હજાર ઉપરનાં એરોપ્લેનો ૩૦ દીવસની અંદર રણભુમિ ઉપર ઉતરી શકે એટલી નાટો ટ્રીટીના રાજ્યો શક્તિ ધરાવે છે.—'યુસીસ' ૨૦-૮-૫૬.

નાટાલ યુનીવર્સીટીનો ડીગ્રી સમારંભ

કૅનાડાની ઓહલાંગે ઇન્સ્ટીટ્યુટના પ્રીન્સીપાલ મી. ડોનલ્ડ જી. એસ. મ્ટીમ્કુલુ, જેઓ ફોર્ટહેરના બી. એ. અને એમ. એ. તથા યેલની એમ. એ. ડીગ્રી ધરાવે છે તેમને શિક્ષણ ફેકલ્ટીની ડોક્ટર ઓફ ફીલોસોફીની માનદ ડીગ્રી નાટાલ યુનીવર્સીટીના ચાન્સેલર મી શેપસ્ટનના હસ્તે તા. ૨૪-૩-૫૬ ના રોજ મેરીટઝબર્ગના ટાઉનમાં બે હજાર પ્રેક્ષકોની હાજરીમાં ૩૦૦ વિદ્યાર્થીઓનાં પદવીદાન સમારંભ વખતે અપાઇ હતી. નટાલની યુનીવર્સીટીની કારકીર્દીમાં એઓ પહેલાં જ આફ્રીકન છે કે જેમને એ માનદ ડીગ્રી મળે છે.

રેસ રીલેશન્સ સંસ્થાની પ્રગતિ

સા. આ. ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સની નવી નેશનલ હેડ ઓફીસનું બ્રામફૉન્ટીન ખાતે બંધાનારાં મકાનનું શિલારોહણ ૨૮મી માર્ચે થઇ હતી જેના ઉપર મલ્ટી રેસ્યલ એટલે મિશ્ર જાતિની સંસ્થાનાં પ્રતિકરૂપે ઇંગ્લીશ, આફ્રિકાન્સ, સેસુટો અને ક્ષોસા એ ચાર ભાષાના ચાર પત્થરો મુકયા છે. અંગ્રેજીનો પત્થર ડો. એ. ડબલ્યુ. હાર્નલેએ, આફ્રિકાન્સનો ડો. જે. રેયનેકીએ અને સેસુટો તથા ક્ષોસાનો પત્થર પ્રોફેસર ડી. ડી. ટી. જબાવુ જેઓ માંદગીના લીધે ન આવી શકયા તેમના વતી મી. જે. આર. રાથેબેએ મુકયો હતો.—(આર. આર. ૭૬/૫૬.)

રક્ત દાન

એક પાઇન્ટ લોહીના બદલામાં એક પાઇંટ (કેફર) બીયર—ઇડનડેલ નોન-યુરોપીયન હોસ્પીટલમાં થોડાક નેટીવ પોલીસ તરફથી મળતું રક્ત ઉપરાંત યુરોપીયનોનું લોહી સૌને અપાતું હતું તા. ૨૨મી માર્ચે ટ્રાન્સફ્યુઝન સર્વીસને મેરીટઝબર્ગની ફેકટરીના એક કંપાઉન્ડમાં રહેતા ૩૨ નેટીવોએ રક્ત દાન આપ્યું હતું તે પછી તેઓને નેટીવ એડમીનીસ્ટ્રેશન તરફથી (કેફર) બીર, ચા અને પાઇ વગેરે અપાયેલું. આ પ્રથા સઘળી ફેક્ટરીના નિવાસોમાં દાખલ કરવાની વિચારણા ટ્રાન્સફ્યુઝન સર્વીસના મંત્રીએ જણાવી છે.—(ના.વી.)

ચોખાનો વેપાર

કેપટાઉનથી 'ડેલી ન્યુઝ'નો રાજકીય ખબરપત્રી જણાવે છે કે ૧૯૫૪-૫૫ માં સરકારે ચોખાના વેચાણમાંથી ૬,૧૭,૦૧૩ પાઉન્ડ નફો કર્યો હતો એમ તા. ૨૩મી માર્ચે એસેંબલીમાં મી. રોનલ્ડ બુચ્ચર (યુ. પી. બીરીયા ડરબનના સભ્ય) ના પ્રશ્નના જવાબમાં આરોગ્ય પ્રધાન મી. ટોમ નોઉદેએ વિદિત કર્યું હતું અને વધુમાં કહેલું કે ૧૯૫૨-૫૩માં ૩,૫૨,૭૪૨ પાઉંડ અને ૧૯૫૩-૫૪ માં ૨,૩૦,૫૫૫ પાઉન્ડ નફો થયો હતો. ચોખાની પડત કીંમત રતલની ૪.૮ પેની હતી. જે હોલસેલ વેપારીને ૯ પેનીએ રતલ અને રીટેલ ભાવ એક શીલીંગ એક ફાર્થીંગ અને ખાનારને માટે એક શીલીંગને અડધી પેનીના ભાવે વેચાયા હતા. કોઇપણ ચોખાપર ઇમપોર્ટ ડયુટી નહોતી લેવાઇ. અને દક્ષિણ આફ્રિકામાં ઉગેલા ચોખા ૧૯૫૨ માં એક શીલીંગ ચાર પેનીએ રતલના ભાવે ખરીદાયા હતા.

ભારતીય સ્ટીમરો

આવતા ૧૮ માસમાં ભારતનાં વ્યાપારી જહાજોમાં ૧૮ જહાજોનો ઉમેરો થશે અને એ રીતે ૧,૧૦,૦૦૦ ટનેજ ઉમેરાતાં પહેલી પંચ વર્ષીય યોજનાનો ૬૦૦,૦૦૦ ટનેજનો લક્ષ્યાંક સિદ્ધ થશે. ઉપરોકત ૧૮ જહાજોમાંથી ૧૦ જહાજો બ્રીટન અને વેસ્ટ જર્મનીમાં તઇયાર થશે અને બાકીનાં ૮ જહાજો વિઝાગાપટ્ટમ ખાતેના હીંદુસ્તાન શીપયાર્ડમાં તઇયાર થશે. બીજી પંચવર્ષીય યોજનાના અંત સુધીમાં ટનેજ વધારીને ૯,૦૦,૦૦૦ ટન સુધી લઇ જવામાં આવશે. આ માટે રૂા. ૫૦ કરોડની જોગવાઇ કરવામાં આવી રહી છે. એવો અંદાજ છે કે આ ૩ લાખ વધારાનું ટનેજ કિનારાના જહાજી વ્યવહાર ઉપરાંત ૧૫ ટકા જેટલા વિદેશ વ્યવહારને પણ સંભાળી શકશે.—(ફ. ડે. મે.-૯-૩-૫૬.)

અંગ્રેજી ભાષાનું વર્ચસ્વ

મુંબઇમાં શ્રી કનૈયાલાલ મુનશીએ કહ્યું હતું કે, "આપણે ત્યાં આજે ભાષાઓનું યુદ્ધ ચાલી રહ્યું છે. આ-

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

પક્ષોમાંના કેટલાક અંગ્રેજી ભાષાને આ દેશમાંથી હાંકી કાઢવા માટે ભારે ઉતાવળ કરી રહ્યા છે. એમનો ઇરાદો હીંદી ભાષાને તથા માતૃભાષાને વિકસાવવાનો છે, પણ મને એ ખબર નથી પડતી કે એકજ માણસ સામાન્ય રીતે ઓછામાં ઓછું ત્રણથી ચાર ભાષા ઉપર કાબુ કેમ ન મેળવી શકે. પશ્ચિમના દેશોમાં તો આ વસ્તુ સામાન્ય છે. ત્યાંનો કોઇ પણ ગ્રેજ્યુએટ સરેરાશ ત્રણચાર ભાષા જાણતો હોય છે, અને પછી પણ વિશ્વભાષા તરીકે તો અંગ્રેજીને જ સ્થાન મળવાનું છે. જે ભાષા છેલ્લા દોઢસો વર્ષ થયાં આપણે બધા શીખ્યા છીએ અને છેલ્લાં ૬૩ વર્ષ થયાં હું પોતે વાપરી રહ્યો છું તે ભાષાને હાંકી કાઢતાં પહેલાં આપણે ગંભીરપણે વિચારવું પડશે એમ મને લાગે છે."

સુરત ગુજરાતી વિદ્યા મંડળ

સ્પ્રીંગ્સ (ટ્રાંસવાલ)ની સુરત ગુજરાતી વિદ્યા મંડળની તા. ૧૯–૨–૫૬ ના રોજે મળેલી સભામાં આગામિ વર્ષ માટે નીચેના કાર્યવાહકોની ચુંટણી થઇ હતી.

પ્રમુખ: શ્રી મકનભાઇ જીવણજી, ઉપ-પ્રમુખો: શ્રી ગુલાબભાઇ ગોપાલજી અને શ્રી મગનભાઇ ગોપાળજી, ખજાનચી: શ્રી જીણાભાઇ કાળાભાઇ, મંત્રીઓ: શ્રી મગુભાઇ પરભુભાઇ અને ડાહ્યાભાઇ ભીખાભાઇ, ઓડીટર્સ: શ્રી વનમાળીભાઇ દેવાભાઇ અને શ્રી કાનજીભાઇ નાનાભાઇ બોદાલીના.

ઉપરોકત સંસ્થાની સ્થાપના સ્થાનીક તેમજ આજુબાજુ વસતા હીંદુભાઇઓમાં ભાષા, સંસ્કૃતિ અને ધાર્મીક જ્ઞાનનો યથાશક્તિ પ્રચાર કરવા માટે ૧૯૪૩ માં થઇ હતી. તદુપરાંત સંસ્થાના આશરા હેઠળ ૧૩ વર્ષથી ચાલતી "શ્રી નેહરૂ ગુજરાતી શાળા"માં સ્થાનિક અને આસપાસના ૬૨ બ.ળકો અભ્યાસ કરી રહ્યાં છે. જેમાં ૬ ધોરણ સુધી ગુજરાતી, હીંદી તેમજ ધાર્મીક જ્ઞાન આપવામાં આવે છે.

એ ઉપરાંત ચાલુ સાલથી એક પુસ્તકાલય પણ ચાલુ કરવામાં આવ્યું છે જેમાં હમણાં ધાર્મીક, ઐતિહાસિક અને સામાજીકનાં ૪૦૦ જેટલાં પુસ્તકો છે અને બીજાં એકાદ માસમાં આવી જશે. પુસ્તકાલયની વ્યવસ્થા શાળાના મકાનમાં જ રાખવામાં આવી છે. જે દર રવીવારે સવારે ૯ થી ૧૧ સુધી ઉઘાડવામાં આવશે. સ્પ્રીંગ્સ અને આસપાસના હીંદુ ભાઇઓ આ પુસ્તકાલયનો લાભ લે અને પોતાના બાળકોને શાળાનો પણ લાભ આપે, એવી ભલામણ છે.

મંત્રીઓ: ધી સુરત ગુજરાતી વિદ્યા મંડળ, સ્ટેન્ડ નંબર ૧, મેકરસન સ્ટ્રીટ, સ્પ્રીંગ્સ, ટ્રાંસવાલ.

શ્રી ક્ષત્રિય હીંદુ મિત્ર મંડળ

શ્રી ક્ષત્રિય હીંદુ મિત્ર મંડળ (કેપ ટાઉન)ની વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ તા. ૪–૩–૫૬ ના રોજે મિત્ર હોલ–મોબ્રેમાં મળેલી જેમાં રાબેતા મુજબનાં કાર્યો થયા બાદ આગામિ વર્ષ માટે નીચે મુજબના કાર્યકર્તાઓની ચુંટણી થઇ હતી.

પ્રમુખ: શ્રી કર્સનભાઇ જગાભાઇ પરમાર, ઉપ-પ્રમુખ: ભીખુભાઇ મગનલાલ બલસારા, મંત્રી: ગોવીંદભાઇ પરભુભાઇ ડુંગરીવાળા, સહ-મંત્રી: રમણલાલ લલ્લુભાઇ કાનીકર, ખજાનચી: દુલ્લભભાઇ વસનજી બીલીમોરીયા, સહ-ખજાનચી: છગનભાઇ જગાભાઇ પરમાર, ઓડીટર: ભીખુભાઇ દલાભાઇ વાઘમારીઆ.

શ્રી કેપ રજપુત પ્રાંતિક મંડળ

શ્રી કેપ રજપુત મંડળની વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ પોર્ટ એલીઝાબેથમાં શ્રી રણછોડજી કાળીદાસના પ્રમુખપણા હેઠળ તા. ૪–૩–૫૬ ના દિને મળી હતી. જેમાં મંત્રી શ્રી હરકીશનદાસ છીબાભાઇએ રજુ કરેલ વાર્ષીક રીપોર્ટ તેમજ ઠાકોરદાસ ઘેલાભાઇએ રજુ કરેલ હિસાબનો સ્વીકાર થયા બાદ નીચે મુજબ ચુંટણી થઇ હતી: પ્રમુખ: ગોપાળભાઇ રણછોડજી, મંત્રી: ડાહ્યાભાઇ નરસિંહભાઇ, ખજાનચી:

સંત વિનોબાનો આશીર્વાદ

(૧૪૭ પાનાથી ચાલુ)

ડાકટર તો ચાહે જો ભી મદદ પહુંચા યે ગે પર મુખ્ય મદદ મીલેગી હરી સ્મરણ સે, ઔર આસપાસ કે લોગ અનાસકતભાવ સે જો સેવા કરેંગે ઉસસે. ઉસકે સાથ મેરી સદ્ભાવના ભી જોડ દેતા હું. મણીલાલ ભાઇકો પ્રણામ સબકો યથા યોગ્ય.

વિનોબા કે આશીર્વાદ.

કંચનભાઇ ગોવીંદભાઇ, ઓડીટર્સ: ડાહ્યાભાઇ રણછોડજી ચોહાણ અને નરસિંહભાઇ ગોપાળ. કમીટી: ગોવીંદભાઇ રણછોડજી, રણછોડભાઇ હરીભાઇ, નરસિંહભાઇ ગોપાળ, પ્રેમાભાઇ દુલ્લભભાઇ, વલ્લભભાઇ કશનજી, રવજીભાઇ મકનજી, રણછોડજી કાળીદાસ, મંગનભાઇ અમથા અને હરકીશનભાઇ છીબાભાઇ.

આવતી જનરલ મીટીંગ ગ્રેહામ્સ ટાઉનમાં ૧૯૫૭ના માર્ચમાં મળશે. પત્રવ્યવહારનું સરનામું: મંત્રી, કેપ રજપુત મંડળ, ૧૩ સ્ટ્રીમ સ્ટ્રીટ, ગ્રેહામ્સટાઉન, કેપ પ્રોવીન્સ.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેકસ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો:

આર. વીઠલ

૨૧૩ મેકોસા હાઉસ, ૧૭ કમીશનર સ્ટ્રીટ, સેકન્ડ ફલોર, ફેરેરાસટાઉન, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩–૧૬૫૪.

જાતિભેદનું અનૌચિત્ય

લેખક: શ્રી પ્રકાશ (લેખાંક ૧ લો.)

આ દુનીયામાં અનેક પ્રજાઓ વસે છે. એમનાં શરીરની ચામડીના રંગો વિવિધ છે. અમેરીકા, યુરોપ, ઓસ્ટ્રેલીયા અને દક્ષિણ આફ્રીકાના કેટલાક ભાગોમાં ધોળીપ્રજા વસે છે. જાપાન અને ચીનમાં રહેતી પ્રજાનો રંગ પીળો છે. અમેરીકા અને આફ્રીકાના સીદીઓ તેમજ હીંદ, બ્રહ્મદેશ વગેરે પ્રદેશોના વતનીઓનો કાળીપ્રજામાં સમાવેશ થાય છે. વિવિધ પ્રજાની ચામડીનો રંગ એના વતનની ભૌગોલિક સ્થિતિને આભારી છે. જેમના પૂર્વજોનું જન્મસ્થાન ઉષ્ણ કટિબંધના પ્રદેશોમાં હોય તેઓ શરીરે કાળા હોય છે. યુરોપ જેવાં ઠંડા પ્રદેશોમાં જન્મેલા લોકોના વંશજો ધોળા હોય છે,

આપણે જાણીએ છીએ કે ભેદભાવથી કુદરત કંપે છે. તો છતાં, અસંખ્ય માનવહાનિરૂપી શિક્ષાના બે પાઠો મળ્યા પછી પણ દુનીયાના ભેદભાવો નષ્ટ થઇ શકયા નથી. દુનીયાની કેટલીક પ્રજાના સ્વજાતિની ઉચ્ચતા વિષેના ખ્યાલે રંગભેદને જન્મ આપ્યો છે. બીજા વિશ્વયુધ્ધે, પોતે જ સારી શક્તિ ધરાવે છે અને પોતાનાં માનસ જ વધુ ખીલ્યાં છે એમ માનતી જર્મન પ્રજાનો ગર્વ ઉતાર્યો છે. અણુબોંબના ધડાકાએ એક પીળી પ્રજાને પણ જાતિય સમાનતાનો પાઠ શીખવ્યો છે. હવે બાકી રહ્યું છે દક્ષિણ આફ્રીકા.

જાતિદ્વેષ એક એવો ભૂરો દ્વેષ છે કે, નથી એને ધર્મમાં સ્થાન કે નથી એને સંસ્કૃતિમાં માન સઘળા દ્વેષોમાં એ વધુમાં વધુ ભૂરો દ્વેષ છે. અમુક જાતિને એ હલકા દરજજે ઉતારી પાડે છે, એની તોા ઝુંટવી લે છે, એનું સામાન હણી લે છે અને એની પ્રગતિના માર્ગનો કંટક બને છે. તો છતાં દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકાર ગોરી જાતિનું સર્વોપરિત્વ સાબિત કરવાને માટે એનો ઉપયોગ કરી રહી છે. દેવળ જેવા ધાર્મીક સ્થળે બતાવાતા ભેદભાવોને ઇંગ્લેન્ડ ક્ષમ્ય માને છે. એ એક આશ્ચર્યજનક હકીકત છે. સાથી રાજ્યોના વિશ્વમાન્ય માનવહકના ખતપત્રની અહીં છડેચોક હાંસી થઇ રહી છે.

યુનોના માનવહક સંબંધી ખતપત્રમાં જણાવાયું છે કે: કોઇ પણ મનુષ્ય–જાતિ, રંગ, ભાષા, ધર્મ, રાજકીય કે બીજા અભિપ્રાયો, રાષ્ટ્રીય કે સામાજીક સ્થાન, અને મિલ્કત, જન્મ કે એવા બીજા મોભાની વિશિષ્ટતા કે ભેદભાવ વિના–આ ખતપત્રમાં જણાવેલ હકો અને સ્વતંત્રતા માટે પાત્ર છે.

હઠીલા હનુમાન થઇને બેઠેલા કેટલાક મનુષ્યોની રૂઢ રંગદ્વેષી માન્યતા યુનોના ખતપત્રની કલમોનું સંપુર્ણ પાલન થવા દેતી નથી. નાઝી જર્મનોની માફક કેટલીક પ્રજા માનતી આવી છે કે કેટલાક મનુષ્યો નીચા છે અને તેથી એમને સરખા હકો મળવા જોઇએ નહિ. કેટલીક વેળા તો વૈજ્ઞાનીકોએ પણ એ કથનને ટેકો આપ્યો છે. વૈજ્ઞાનિકોનો ટેકો મળે પછી પ્રયોગો થવા વિના કેમ રહે? બે ત્રણ વર્ષની મહેનત પછી વિવિધ વૈજ્ઞાનીકોએ જણાવેલ નિર્ણયોએ એમના શ્રોતાઓને આશ્ચર્યના સાગરમાં ગરકાવ કરી દીધા! દરેક વૈજ્ઞાનીક પોતાની જાતિને જ સર્વોચ્ચ પુરવાર કરી શકયો! જર્મન વૈજ્ઞાનિકે જણાવ્યું કે ઉત્તર યુરોપના લોકો આખી દુનીયાના બીજા લોકો કરતાં બુધ્ધિ, ચારિત્ર અને સદાચારમાં ચઢિયાતા છે! ઇટાલીના એક માનવશાસ્ત્રીને તો ચોક્કસ લાગ્યું હતું કે મેડીટેરેનીયન (*Mediterranean*)ના લોકોએ જ માનવ જાતિની સંસ્કૃતિમાં મહત્વનો ફાળો આપ્યો છે! દુર્ભાગ્યે દક્ષિણ આફ્રીકામાં એ વેળા એકે માનવશાસ્ત્રી હતો નહિ એટલે ગોરાં લોકો માટે જ સ્વર્ગદ્વાર ખુલ્લાં હોય છે એવું કથન કોઇએ સાંભળ્યું નહિ!

* * *

માનસશાસ્ત્રીઓનું ધ્યાન પણ જાતિની ઉચ્ચતાએ ખેંચ્યું. કઇ જાતિની વ્યક્તિનું માનસ વધુ ખીલેલું છે તે પુરવાર કરવા એમણે માનસશાસ્ત્રીય અખતરા શરૂ કર્યા. આ પ્રકારના અખતરા કરવામાં ફ્રેન્ચ માનસશાસ્ત્રી આલ્ફ્રેડ બિનેટ (*Alfred Binet*)નું નામ મોખરે છે. માનસશાસ્ત્રીય અખતરા એટલે? વિવિધ જાતિની વ્યકિતઓને અમુક પ્રકારના સવાલો પુછવામાં આવે અને એમના ઉત્તરોને લક્ષમાં લઇ એમનાં માનસની ખિલવણી માટે અભિપ્રાયો બાંધવામાં આવે. આ ક્રિયા માનસશાસ્ત્રીય અખતરા કહેવાય. એવા અખતરા વિવિધ જાતિની શકયતાં માપવામાં સફળ થયાં નથી. માનસશાસ્ત્રીઓએ પણ એ તો કબુલ્યું છે કે વિવિધ જાતિની દરેક વ્યકિતઓનાં માનસ એકસરખાં હોતાં નથી. એક કુટુંબનાં માણસોનાં માનસ જુદાં જુદાં હોય તો પછી બહોળી જાતિનું શું?

—ક્રમશઃ

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ભારતનો પત્ર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

મુંબઈ, તા. ૧૫-૩-૫૬.

સીટો અને કાશમીર

સીટો કાઉન્સીલની બેઠકે કાશમીરમાં લોકમત લેવાની પાકીસ્તાનની માગણીને ટેકો આપ્યો છે. કાશમીર પ્રશ્નના ગુણદોષ અંગે પરિષદમાં કોઈ ચર્ચા કરવામાં આવી ન હતી.

પરંતુ પાકીસ્તાની વિનંતિનો બ્રીટને સ્વીકાર કર્યો હતો. એનો અર્થ અહીં એવો ઘટાવાય છે કે કરાંચી જતાં બ્રિટીશ વિદેશમંત્રી શ્રી સેલ્વીન લોઈડે પોતાના વલણની રૂપરેખા આપી હતી, તેમાં ફેરફાર થયો જણાય છે.

પરિષદે યુનો ઠરાવના પાયા પર યા તો ભારત અને પાકીસ્તાન બન્ને વચ્ચે સીધી વાટાઘાટો દ્વારા પ્રશ્નનો વહેલી તકે ઉકેલ લાવવાની જરૂરિયાત અંગે એકમતિ દર્શાવી હતી, અને પાકીસ્તાનને ટેકો આપ્યો હતો.

પાક વિદેશ પ્રધાન શ્રી હમીદલ હક ચૌધરીએ સીટોની બેઠકમાં ફરીથી કાશમીરનો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત કર્યો હતો. યુનોના ઠરાવની સાથે સુસંગત રહીને, યા તો સીધી વાટાઘાટો દ્વારા કાશમીર પ્રશ્નનો વહેલી તકે ઉકેલ કરવા માટે હાકલ કરતા સીટો કાઉન્સીલના સર્વાનુમતિ નિર્ણયથી પાકીસ્તાની વર્તુળોએ આનંદ વ્યક્ત કર્યો હતો.

આ વર્તુળોએ આ નિર્ણય પાક મંતવ્ય માટે જીત સમાન મણાવ્યો હતો.

કરાંચી ખાતે મળેલી સીટો પરિષદની બેઠકમાં કાશમીરના પ્રશ્ન બારામાં અમેરીકી પ્રદેશ મંત્રી શ્રી ડલ્લેસે દોરવણી આપી હોવાનું કહેવાય છે. કાશમીર પ્રશ્ન સીટો પરિષદમાં મુકવા સામે બ્રીટીશ વિદેશ મંત્રીનો તો વિરોધ હતો. આથી, શ્રી ડલ્લેસે જ આની પાછળ મહત્વનો ભાગ ભજવ્યો હોવાનું મનાય છે. કાશમીર પ્રશ્ન રજુ નહિ કરવાની બ્રીટીશ નીતિ એવા પાયા પર સ્થપાયેલી છે કે, બે રાષ્ટ્રોના ઝઘડામાં સામેલ થવું નહિ.

આ ઉપરાંત સીટોની હસ્તીથી જ ભારત વિરૂદ્ધ છે, તેથી ભારત રોષે ભરાય તેવું કંઈ પણ કરવાથી તે વિરૂદ્ધ છે.

અમેરીકન વિદેશમંત્રી શ્રી ડલ્લેસે 'સીટો'ની સમિતિની બેઠકમાં કરેલા પ્રવચન બાદ વિશ્વસંસ્થાના આશ્રયે કાશમીરમાં લોકમત યોજીને એ પ્રશ્નનું નિરાકરણ કરવાને લગતો સમિતિએ જે ઠરાવ પસાર કર્યો એને લીધે દીલ્હીના રાજકીય વર્તુળોમાં સારા પ્રમાણમાં અણગમા અને આશ્ચર્યની લાગણી પ્રસરી છે.

શ્રી ડલ્લેસે ઠરાવને ટેકો આપતાં જે નિવેદન કર્યું એમાં અત્યાર સુધીની કાશમીર પરત્વેની અમેરિકાની નીતીનો પડઘો પડે છે, શ્રી ડલ્લેસે 'સીટો'ની સમિતિમાં પોતાના આ મંતવ્યને રજુ કરવાનું યોગ્ય ધાર્યું એટલું જ નહિ પણ સમિતિની બેઠક ઝઘડાના એક પક્ષકાર પાકીસ્તાનની રાજધાનીમાં પણ મળે છે ત્યારે એમણે એમ કર્યું, એથી આશ્ચર્ય થાય છે. આ સાથે સમિતિને પાકીસ્તાને કાશ્મીરમાં કરેલાં આક્રમણ વિશે કાંઈ કહેવાનું નથી. એ વિચિત્ર છે. શ્રી ડલેસ માર્શલ બુલ્ગેનીન અને શ્રી ક્રુશ્ચેવે કાશમીર વિષે ભારતને ટેકો આપતાં કરેલાં નિવેદનોનો પ્રતિકાર કરવા માગતા હોય તો પણ એમણે 'સીટો' સમિતિની બેઠકમાં એમ કરવું જોઈતું નહોતું, પણ બીજી કોઈ તક લેવી જોઈતી હતી.

નિરીક્ષકો માને છે કે આ રીતે લશ્કરી કરારો સામેના ભારતીય વિરોધને સમર્થન અને શક્તિ મળે છે. સામ્યવાદ સામે લડવાની આ ડહાપણયુક્ત પદ્ધતિ તો નથી જ પણ એ સાથે આવા કરાર જુદા જુદા રાજ્યોની આંતરિક બાબતોમાં દરમીયાનગીરીરૂપ બનશે. એમ તો કહી શકાય તેમ નથી જ.

વડા પ્રધાન શ્રી નેહરૂએ કાશમીરમાં લોકમત લેવાની પાકીસ્તાનની માગણીને ટેકો આપતો સીટોએ કરેલા ઠરાવને ગંભીર બાબત ગણાવી છે. રાજ્યસભામાં વિરોધ પક્ષે આ પ્રશ્ન પર ચર્ચાની માગણી કરી હતી. સીટોનો ટેકો મળતાં હીંદી સરહદ પરના પાકીસ્તાની હલ્લા હવે વધતા જશે એવો ભય પણ લોકસભામાં વ્યક્ત થયો હતો.

પાકીસ્તાનને વધુ લશ્કરી મદદ આપવાની જાહેરાતે પણ હીંદના રાજકીય વર્તુળોમાં ગંભીર ચિંતા જન્માવી છે. બગદાદ કરાર અને સીટોના બંને સાણસા ભારત પર ભીંસવાની પશ્ચિમી વ્યુહાત્મક યોજના આ દેશ માટે આગામી દિવસોમાં એક ગંભીર ખતરો ખડો કરશે એવો ભય પણ વ્યક્ત થઈ રહ્યો છે.

બજેટ લીકેજ

આ વર્ષની બજેટ દરખાસ્તો લીક (છુપી પ્રસિદ્ધિ) થવાથી પોતાનું રાજીનામું આપતો એક પત્ર નાણાં પ્રધાન શ્રી દેશમુખે વડા પ્રધાન શ્રી નેહરૂને લખ્યો હતો પરંતુ શ્રી નેહરૂએ તેમના રાજીનામાનો સ્વીકાર કરવાની ના પાડી છે.

વડા પ્રધાન શ્રી નેહરૂએ લોકસભામાં જણાવ્યું હતું કે સરકારને બજેટ દરખાસ્તોના લીકેજ અંગે ખુબ જ ચિંતા થઈ રહી છે. ગૃહ પ્રધાને આ પ્રશ્નની સંપુર્ણ તપાસ શરૂ કરાવી દીધી છે. આ તપાસના પરિણામથી સંસદને વાકેફ કરવામાં આવશે.

વડા પ્રધાને એ સાથે ઉમેર્યું હતું કે આ વખતની બજેટ દરખાસ્તો એ પ્રકારની છે કે તેમાં લીકેજને કારણે કોઈને ખાસ ફેર પડે નહિ.

મુંબઈના મુખ્યમંત્રીએ હીંદ સરકારના મહેસુલ અને સીવીલ ખર્ચ ખાતાના પ્રધાનને, ફેબ્રુઆરીની ૨૯મી તારીખે બજેટ પ્રવચનના એક ભાગની આગલાં પ્રુફની નકલ સોંપી હતી, એમ નાણાં પ્રધાન શ્રી સી. ડી. દેશમુખે રાજ્યસભામાં જાહેર કર્યું હતું.

ફેબ્રુઆરીની ૨૯મી તારીકે શ્રી એમ. સી. શાહ મુંબઈમાં હતા, ત્યારે શ્રી મોરારજી દેસાઈએ તેમને એક કાગળ સોંપ્યો હતો. બજેટ સ્પીચના અમુક ભાગના આગલાં પ્રુફનો આ ટાઈપડ કાગળ હતો.

શ્રી શાહે આ કાગળ બીજે દિવસે દેશમુખને સોંપ્યો હતો. શ્રી શાહ પાસેથી આ પ્રુફકાગળ મળ્યા પછી, તે બાબતની તાત્કાલીક તપાસ યોજવામાં આવી હતી.

મુંબઈના એક શેરદલાલ તરફથી મળેલા પત્રમાં લખ્યું છે કે, બજેટને લગતી માહિતી ધરાવતા કાગળની નકલ ફેબ્રુઆરી ૨૬મી તારીખે ૧૦૦૦ રૂપીયાની, ૨૮મીએ ૫૮૦ રૂપીયાની અને ૨૯મીએ ૫ રૂપીયાની કીંમતે વેચાતી હતી.

ફેબ્રુઆરીની ૨૯મી તારીખના ટાઈમ્સ ઓફ ઇન્ડીયાની સીટી નોટસ વાંચશો, તો જણાશે કે, તેમાં આખું બજેટ આપી દીધું છે. આ બાબતની તપાસ અર્થે બંને ગૃહોની ખાસ સમિતિ નિયુક્ત કરવાનું સુચન થયું હતું.

શ્રી દેશમુખે આ અંગે કહ્યું હતું કે, પોલીસ તપાસનો અહેવાલ આવતાં સુધી પાર્લામેન્ટને રાહ જોવાનું શ્રી નેહરૂએ જણાવેલ છે. પાર્લામેન્ટ ધરે તેવો નિર્ણય લેવાનું તેને માટે ખુલ્લું છે.

ચાલુ સાલનું બજેટ લીક થયું, તે બારામાં, લોકસભામાં એક નવો ફણગો ફુટયો હતો, જે એ છે કે, આ બારામાં સૌ પ્રથમ માહિતી રાજ્યસભાને આપવામાં, સરકારે લોકસભાના વિશેષાધિકારનો ભંગ કર્યો છે કે નહિં?

ચાલીસ મીનીટ સુધી વિરોધ પક્ષના સભ્યોએ સરકાર પર પ્રહારો કર્યા હતા. મહેસુલ અને સીવીલ ખર્ચ માટેના પ્રધાન શ્રી એમ. સી. શાહને જે દિવસે બજેટ છુટવાની માહિતી મળી, તે જ દિવસે તેમણે હીંદ સરકારને વાકેફ કેમ ન કરી? તેવી પણ ટીકા થઈ હતી.

વળી નાણાં પ્રધાને પણ, શ્રી ગોપાલન તથા ડૉ. લંકાસુંદરમની સભા મોકુફીની દરખાસ્તો આવતાં સુધી આ બારામાં કશો દોર ન લીધો, તેવી ટીકા થઈ હતી.

આ બાબત પર કશો ઢાંકો ઢુંબો કરવાનો પ્રયાસ થતો હોવાની વાતનો શ્રી દેશમુખે ઇન્કાર કર્યો હતો. શ્રી એમ. સી. શાહે ૨૯મી તારીખે જ કેમ ખબર ન આપ્યા? તે પ્રશ્ન અંગે શ્રી દેશમુખે જણાવેલ કે શ્રી શાહને ૨૯મી તારીખે સાંજે પાંચ વાગે મુંબઈમાં માહિતી મળી હતી, કે જે સમયે તો બજેટની રજુઆત માટે હું અહિં આવી રહ્યો હતો.

એક વસ્તુ યાદ રાખવા જેવી છે કે કોઈ પ્રધાનને સમગ્ર બજેટની ખબર ન હતી, આવક વેરા ખાતાં માટે જવાબદાર પ્રધાન પોતાના વિભાગ પુરતું જાણતા હોય. તાર ટપાલ ખાતાં માટે બજેટમાં શું નિર્ણય છે, તેની માહિતી ફકત સંદેશ વ્યવહાર, પ્રધાનને જ હોય.

બજેટ લીકેજ અંગે મુંબઈ તથા અન્ય સ્થળોએ છુપી પોલીસ ખાતાના વડા તરફથી તપાસ શરૂ થઈ છે અને આ બારામાં થોડીક ધરપકડો પણ કરવામાં આવી છે.

મધ્યસ્થ સરકારનું બજેટ લીક થએલું; તે અંગેની તપાસ મુંબઈ પોલીસની ખાસ શાખાઓ શરૂ કરેલ છે.

અત્યાર સુધીમાં, ત્રણ ધરપકડો થએલ છે; અને તેમની સામે કામ ચલાવવામાં આવશે.

ઓઈલ રિફાઈનરી

મુંબઈની એક ખાનગી પેઢીએ, સૌરાષ્ટ્રના ભાવનગર મુકામે ચોથી ઓઈલ રીફાઈનરી સ્થાપવાની યોજનાને લગતી વિગતો હિંદ સરકાર પાસે રજુ કરી છે.

સુચિત રીફાઈનરી દશ કરોડની મુડીથી સ્થાપનાની યોજના છે આમાંથી પાંચેક કરોડ બેંકો કે કોરપોરેશનો પાસેથી અપાવી દેવાની હિંદ સરકારને વિનંતી થએલ છે.

પ્રયોજકો, વધુમાં પેરીસના ટેકનીકલ સલાહકારો સાથે સંપર્કમાં આવ્યા છે, જેઓ સામગ્રી ઉધાર આપશે. રીફાઈનરીમાં વરસે ૧ લાખ ૨૦ હજાર ટન જેટલું ક્રુડ ઓઈલનું કામ થશે, અને પેટ્રોલ, કેરોસીન, તથા ફરનેસ ઓઈલો પેદા થશે.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

શિક્ષકોની અછત નિવારણની ત્રણ યોજના

લેખાંક ૩. જો (ઉમિયાશંકર જોષાકર જોબર્ગ.)

બીજી યોજના

ગયા અંકમાં પહેલી યોજના ઉપર કંઈક દષ્ટિપાત કર્યો. હવે આપણે બીજી યોજનાનો વિચાર કરીએ. આ યોજના છે શિક્ષકોને સ્વદેશ મોકલી શિક્ષણની તાલીમ અપાવવી. આ યોજના પણ અસંભવિત લાગે છે સ્વદેશથી અહીં આવેલા હજારો નિરક્ષર હીંદીઓ પોતે શિક્ષિત ન હોવા છતાં સેંકડો પાઉન્ડો મેળવી શકે છે. એવા અહીંના વેપાર-ધંધા છે. તો પછી એ મુકીને પોતાના બાળકો ને સ્વદેશ શિક્ષકની તાલીમ લેવા મોકલશે? ભારતમાં ભૂખે મરનારને તો અહીં રોટલો મળ્યો છે અને તેથી અહીંનો હક જતો ન કરવા આકાશ-પાતાળ એક કરે છે ઉપરાંત કેટલાક માનાપમાન પણ તેઓ મૂંગે મોંએ સહન કરે છે. તો પછી પોતાના બાળકને સ્વદેશ મોકલી અહીં શિક્ષક બનાવવાની ધમશ અને પ્રેમ રાખનાર કોઈ સજ્જન મહાપુરૂષ મળી આવે તો તે માટે તેને ધન્યવાદ આપ્યા વિના કેમ ચાલે! નેવના પાણી મોભે ચઢે એમ હમણાં નજીકના ભવિષ્યમાં બને તેમ લાગતું નથી. કાળક્રમે બને તો નવાઈ નહિ. જો કે આ માટે ભારત સરકારે ભારતમાં રહી અભ્યાસ કરનારને સ્કોલરશિપ આપવાનું પણ નક્કી કરેલું છે. અહીંના એક હકદાર શિક્ષક ભાઈ સ્વદેશ શિક્ષણની બે વર્ષની તાલીમ લઈ અત્રે પાછા આવ્યા છે. અહીંના હાઈ કમીશ્નરના સેક્રેટરીની ભલામણથી તેમને ભારતમાં માસિક રૂ. ૨૦૦ ની સ્કોલરશિપ મળી હતી. આ માટે તેઓ ભારત સરકારના ઋણી છે, તેમણે એ ઋણ અહીંના ભારતીય બાળકોને શિક્ષણ અને સંસ્કાર આપી ફેડવાનું છે. તેઓ બે વર્ષ શિક્ષણની સંપૂર્ણ તાલીમ લઈ અત્રે આવ્યા છે. અહીં આવ્યા બાદ તેમને પા. ૨૭-૨૮ પગાર આપવામાં આવ્યો એ પહેલાં તેમને પા. ૨૩-૨૪ મળતો હતો એ વર્ષની તપશ્ચર્યા બાદ તેમને ચાર પાઉન્ડ વધુ મળ્યા છે આ છે ગુજરાતી શિક્ષણની કદર અને કીંમત. આ સિવાય બીજા એક અહીં સાતમું ધોરણ પાસ થઈ શિક્ષક બનેલા ભાઈ વધુ પગારની નોકરી શોધવા ફાંફાં મારી રહ્યા છે.

આવા અનેક દાખલાઓ ઉપરથી આપણને સ્પષ્ટ સમજાય છે કે શિક્ષણ કાર્યમાં રસ ધરાવનાર વ્યક્તિ પણ શિક્ષણકાર્યને છોડવા તઈયાર થાય છે એનાં મૂળ કારણ અંગે આગળ કહેવાઈ ગયું છે. એ મૂળમાં સુધારો કર્યા વિના નિર્દેશેલી બીજી યોજના પણ શી રીતે અમલમાં આવશે? આના સમર્થનમાં તા. ૭-૧-૫૬ના 'પ્રતાપ' સાપ્તાહિકમાં આવેલી એક હકીકત અહીં રજુ કરૂં છું.

"જ્યાં શિક્ષક કરતાં પટાવાળાની નોકરી વધુ આકર્ષક છે"

હમણાં લોકસભામાં એક હકીકત રજુ કરવામાં આવી. જેમાં એક વ્યક્તિએ પોતાનો શિક્ષક તરીકેનો વ્યવસાય છોડી પટાવાળાની નોકરી સ્વીકારી, કારણ પટાવાળા તરીકે એને શિક્ષક કરતાં વધુ વેતન મળતું હતું. આ હકીકત જાણીને આજના આ ઉદાસીનતાના યુગમાં પણ જવાબદારી વ્યક્તિઓને આઘાત લાગ્યા વિના રહેશે નહિ. આ હકીકત એક દષ્ટિએ નવી નથી જ કારણ શિક્ષકોને ઓછા પગાર-કેટલાક કિસ્સાઓમાં તો પટાવાળા કરતાં પણ ઓછો પગાર મળે છે-એ હવે તો ઘણી પુરાણી હકીકત બની ગઈ છે. આજે શિક્ષણના વ્યવસાય પરત્વે ગુનાહિત અને અક્ષમ્ય બેદરકારી સેવાઈ રહી છે. શિક્ષકોને આપવામાં આવતા ઓછા વેતનનું ગંભીર પરિણામ એ આવ્યું છે કે એ વ્યવસાયમાં જવાબદાર અને શક્તિશાળી સ્ત્રી-પુરૂષો આવતાં અટકી ગયાં છે. શાળાઓને જો જીવન-ઘડતરના જીવનના મૂળભૂત મૂલ્યોની સ્થાપનાના પ્રબળ સાધન તરીકે રાખવી હોય તો શિક્ષકનો વ્યવસાય એ વ્યક્તિના જીવનનો છેલ્લો ઉપાય તરીકે બનતો અટકવો જ જોઈએ. દુર્ભાગ્યની વાત તો એ છે કે સત્તાને સ્થાને બેઠેલા આ હકીકત તરફ દુર્લક્ષ્ય કરી ઉપદેશ આપે છે કે "શિક્ષક એક મીશનરી રહેવા માગતો નથી તે શિક્ષણના વ્યવસાયને લાયક નથી." આદર્શની વાત કરવી ઘણી સહેલી છે અને સસ્તી છે પણ આદર્શની રચના અને આદર્શનું પાલન ભૂખ્યા પેટે કોઈથી થતું નથી. લોકસભામાં શિક્ષકનો વ્યવસાય છોડી પટાવાળાની નોકરી લેનાર વ્યક્તિની કહેવાયેલી કથની સત્તાધીશો અને જવાબદાર વ્યક્તિના હૃદયમાં રહેલી કરૂણ લાગણીને હલાવી જગાડે તો તેટલું પણ આજે પુરતું ગણાશે."—('પ્રતાપ' તા. ૭-૧-૫૬)

૬. આ.માં પણ શિક્ષકો ગુજરાતી શાળાઓ છોડી બુકકીપર, કારકુન અને હોકરનો ધંધો સ્વીકારી રહ્યા છે તે આપણે જોઈએ છીએ. જેથી અહીંની જવાબદાર વ્યક્તિઓના હૃદયમાં શિક્ષકોની અછતનું નિવારણ શું હોઈ શકે તે જલદી સમજાઈ જાય એ ઇચ્છનીય છે. જ્યારે અહીં અપાતું થોડું ઘણું પણ ગુજરાતી શિક્ષણ છેક જ ખોરવાઈ જશે ત્યારે તેઓ વિચાર કરી તેનો અમલ કરશે તો ઘણું મોડું થઈ ગયું હશે. આપણે ગુજરાતીઓ-ખાસ કરીને હીંદુઓ આ દેશમાં આપણા જીવન-વિકાસની ઘણી બાબતમાં મોડા પડયા છે જેનાં માઠાં પરિણામ આપણે ભોગવી રહ્યા છીએ. એ બધાંમાં એકનો વધારો ન થાય તે માટે આપણે વેળાસર ચેતી જવું જોઈએ. સમાજ સેવકો હંમેશાં પોતપોતાના ધંધામાં એવા તો ઓતપ્રોત થઈ ગયેલા હોય છે કે તેમને પોતાના ધંધામાંથી જ માથું ઉંચું કરવાનો સમય મળતો ન હોય પછી ગુજરાતી શિક્ષણ અને શિક્ષકોના પ્રશ્નો વિચારવાની તક પણ તેમને કયાંથી મળે? ખાનગી શાળા ચલાવવા માટે નાણાંની જરૂર પડે એટલા માટે આવા સંચાલનનો વહીવટ કરવા માટે વેપારી ક્ષેત્રમાં કામ કરનાર વ્યક્તિઓને પસંદ કરવામાં આવે છે. જો એવા સંચાલનમાં વેપારી-ક્ષેત્રમાંથી નિવૃત્ત થયેલા, કેળવણીના ક્ષેત્રમાં કામ કરનાર અગર શિક્ષણ ક્ષેત્રમાં રસ લેનાર, વિચારકો અને ચીંતકોનો સમાવેશ કરવામાં આવતો હોય તો આ પ્રશ્ન ઉકેલાતાં વાર નહિ લાગે એવી મારી માન્યતા છે.

—ક્રમશઃ

શ્રી કાઠીઆવાડ હીંદુ સેવા સમાજ

(નાટાલ)

Special General Meeting

ઉપરોક્ત સંસ્થાના ઉપક્રમે રવિવાર તા. ૮મી એપ્રીલ ૧૯૫૬ને દિવસે બપોરે ૨.૩૦ વાગે મહાત્મા ગાંધી હોલમાં સમાજની

ખાસ સામાન્ય સભા

મળશે. તે વખતે સમાજની વ્યવસ્થાપક સમિતિએ તઈયાર કરેલી કરીઝ ફાઉન્ટન ની શાળાઓની તેમજ ફાળાની યોજના રજુ કરવામાં આવશે. કરીઝ ફાઉન્ટન ની જમીન ઉપર પ્રાથમીક શાળા *(Primary School)* અને હાઈ સ્કુલ બંધાવવાનો નિર્ણય, બંને શાળાઓનાં મકાનોનાં પ્લેન, ફાળો ઉઘરાવવાની યોજના, બંને શાળાઓનાં નામો રાખવાની પ્રણાલી, લાયબ્રેરી અને બીજા ખંડો *(Rooms)* નાં નામો આપવાની પદ્ધતિ અંગે નિર્ણયો લેવામાં આવશે. ઉપરની દરેક બાબતો ઉપર ચર્ચા-વિચારણા બાદ ઠરાવો લેવામાં આવશે.

સમાજના દરેક સભ્યને વેળાસર પધારવા વિનંતી છે.

ડો. એન. પી. દેસાઈ,
પ્રમુખ
નૌતમલાલ વી. મહેતા,
હીંમતલાલ હ. ધુપેલીઆ,
સંયુક્ત મંત્રીઓ.

P.O. Box 2156 Tel. Add.: "Bhaisons" Phone: 28298

K. HARIBHAI

(ESTABLISHED 1905)

Wholesale Produce and General Merchant.

Importer of all kinds of Eastern Produce.

We buy all kinds of S.A. Produce for Cash.

Special offer of the following best quality Imported goods. (Open Stocks)

		per lb.
No. 1.	Oily Toordhall	1/3
"	Chana dhall ...	11d.
Pure	Chanaflour ...	1/-
"	Urad Flour ...	1/7
	Urad Dhall ...	1/3
	Moong Dhall	1/1
	Whole Moong	6d.
	Whole Urad ...	6d.
	Special Peadhall	10d.
	Ordinary Peadhall	7d.
	Egyptian Rice	10d.
	Whole Bk. Masoor	7d.
	Masoor Dhall Red	1/-
	Tamarind (Amli)	3/3

	per lb.
T/Grade Loose Tea ...	4/3
Severdhani Sopari ...	7/-
S.B. Nuts No 2.	2/6
Jeera	2/-
Variari (Soomph)	2/-
Mustard Seeds	2/-
Methi Seeds	1/3
Whole Dhana	1/3
Jaggory (Gor)	1/3
Pure Chillie Powder ...	3/-
Pure Haldi Powder ...	2/-
Cocoanuts (Fresh Water)	47/6 per bag of 75

ALL ORDERS TO ACCOMPANY CASH

Prices f.o.r. Durban.

We are Stockists of all varieties of Dried Beans.

We supply best Natal Ginger—Price on application.

Prompt attention given to Country orders.

Trade inquiries invited.

Note our Add.: 81 Victoria St., DURBAN.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

સમાચાર સંગ્રહ

રોડેશીયાના ખબર

—સોલ્સબરીથી ૨૨મી માર્ચે 'ડેલી ન્યુઝ'નો ખાસ ખબરપત્રી લખે છે કે દક્ષિણ રોડેશીયાના બીલી ફાર્મરોને તેમની બીલીસના પાકને ઉત્તેજનરૂપે સંગ્રાહક ગોડાઉનો બાંધવા બેગ દીઠ એેક શીલીંગ વધુ મળશે. દક્ષિણ આફ્રીકાના ફાર્મરો કરતાં એેમને સાડી દશ શીલીંગ વધુ મળે છે તેઓની જમીન અને મજુરી સસ્તી છે અને તેમની ભૂમિ તથા હવામાન વધુ ફળદ્રુપ છે પણ તમાકુની હરિફાઇમાં અમુક પ્રમાણમાં ભાવો ઉંચા રાખવા પડે છે નવા પાકની સાડી એેકતાળીસ શીલીંગ ઉપજશે. ખેતી પ્રધાન મી. કાલ્ડીકોટે કહ્યું હતું કે ઉત્પાદન ખર્ચમાં થોડો વધારો થયેલો છે જેથી ભાવમાં પણ સહેજ વધારો થયો.

—સોલ્સબરીથી 'ડેલી ન્યુઝ'ના ખબરપત્રીએ લખ્યું છે કે રોડેશીયન ફેડરેશનમાં બાન્ટુ છોકરીઓ વ્યાપારી દિશાના કામની શરૂઆત કરતી જાય છે જો કે પુરૂષો તો કલાર્ક, ટાઇપીસ્ટ અને ટેલીફોન ઓપરેટર તરીકે સારા પ્રમાણમાં છે પણ વાલીઓ છોકરીઓને એવા કામથી અટકાવી ઘર આગળ જ રાખતાં હતા તેઓ હાઉસમેઇડ કે નરસીંગમાં પણ જવલ્લે જ ભાગ લે છે હમણાં ઝોમ્બાની મીસ ડીના માલીવાએ સફળતા મેળવ્યાથી તેમની ઓફીસ સર્વીસ માટે નીમણુક થઇ છે જે એક પહેલી જ બાન્ટુ છોકરી છે ત્રણ વર્ષના અજમાયેશ પછી તેણીને ઝોંબાની પોસ્ટ ઓફીસની રેજીસ્ટ્રીમાં કાયમની ફાઇલીંગ કલાર્ક બનાવી છે. અધિકારીઓ કહે છે કે તે એટલું સરસ કામ કરે છે કદાચ ભવિષ્યમાં એક દિવસે ઝોંબાની ટેલીફોન એક્ષચેંજમાં નેટીવ છોકરીઓ કામ કરતી જોઇ શકાશે.

યુનીયનનું અવનવું

—રેંગાટમાં ૨૧મી માર્ચે રાતે ૧૧ વાગ્યે અઢી એેકરના બ્લોકમાં આવેલી હીંદીઓની મેઇન રસ્તાપરની ચાર દુકાનો અને રહેવાનાં મકાનોમાં આગ લાગવાથી ૨૫ હજાર પાઉન્ડનું નુકસાન થયું છે ઘરમાં રહેતા ૨૮ માણસો પહેરેલે લુગડે જ બહાર નીકળી શક્યાં હતાં.

—પોલીસ કમીશનરની પ્રસિદ્ધ થયેલી વિગત મુજબ ૧૯૫૪માં હીંદીઓનાં ૧૧ ખુન અને ૩૧ કસુરી મરણ થયાનું જણાયું છે યુરોપીયનોમાં અનુક્રમે ૩૫ અને ૧૭૧; આફ્રિકનોમાં ૧૦૮૮ અને ૧૪૧૮ અને કલર્ડોમાં ૧૦૨ અને ૧૭૫ હતાં.—('ગ્રાફીક' ૨૪–૩–૫૬.)

—તા. ૨૨–૩–૫૬ની રાતે ડરબનમાં હીંદી વેપારી લત્તામાં આવેલી જાણીતી પેઢી મેસર્સ એ. આઇ. કાજી (પ્રો) લી.ની સમગ્ર ઓફીસ આગથી ભસ્મીભૂત થઇ ગઇ હતી સમીપના આલ્બર્ટ સીનેમાના મેગેઝીન રૂમમાં આગની શરૂઆત થયાનું જણાયું હતું જેમાં રહેલી એેકસો જેટલી ફીલ્મો અને સીનેમાની ચારસો ખુરશીઓ પણ બળી ગઇ હતી. આ આગથી થયેલાં નુકસાનનો અંદાજ ત્રીસ હજાર પાઉન્ડનો મનાય છે.

—કેપટાઉનની સીટી કાઉન્સીલનું એક ડેપ્યુટેશન શહેરના બસોમાં એપાર્ટહેડ સલાહ ભરેલું નથી એવી લોકલ રોડ ટ્રાંસપોર્ટેશન બોર્ડને ભલામણ કરશે તા. ૨૩મી માર્ચે કાઉન્સીલની ટ્રાફીક કંટ્રોલ બોર્ડની કમીટીએ કોઇ પણ મતભેદ વિનાં આ માર્ગ સ્વીકારવાનો નિર્ણય કર્યો હતો.—(સાપા.)

—રેવરન્સ એ. ડબલ્યુ. બ્લેકસોલ જેઓ લીબરલ સભ્ય છે. અને સા. આ.નાં બહેરાં અને આંધળાના માટે ઉમદા કાર્ય કરનારા છે તેમજ દ. આ ના બહેરાં માટેની નેશનલ કાઉન્સીલના પ્રમુખ છે તેમને ૨૪મી માર્ચે વીટ વોટર્સ રેન્ડ યુનીવર્સીટીએ માનદ ડોકટરની પદવી એનાયત કરી છે ડો. બ્લેકસોલ ઘણાં વર્ષોથી દ. આ.ની રેશ રીલેશન્સ સંસ્થાના એક્ઝેક્યુટીવ સભ્ય છે.

—૩૦ વર્ષપર લંડનથી કેપટાઉન એરોપ્લેનથી પહેલ વહેલા આવનાર વિમાનીઓ સર પીરી વ્હનરેનેફેલ્ડ અને સર કવીન્ટીન બ્રાન્ડનાં સ્ટેચ્યુ (પુતળાં), એ પ્રસંગની યાદગીરીમાં જો'બર્ગના જાન સ્મટસ એરપોર્ટમાં મૂકાયાં છે તેની અનાવરણ વિધિ તા. ૨૦મી માર્ચે બ્રીટીશ ઓવરસીસ એરવેઇસ કોરપોરેશન વતી સર માઇલ્સ થોમસે કરી હતી.—('નાટાલ ડેલી ન્યુસ')

—આર્યન બેનેવોલેંટ સોસાયટીના એક સહ-સંસ્થાપક અને આજીવન ઉપ-પ્રમુખ મી. એમ. એસ. વીલ્યમ્સે જાહેર દાનમાંથી ૧૧૦૦ પાઉન્ડના ખર્ચે બંધાયેલો નવો બ્લોક ખુલ્લો મુકવાની વિધિ તા. ૨૪મી માર્ચે કરી હતી. જેમાં ૩૫ વયોવૃદ્ધ માણસની જોગવાઇ થશે.

—નાટાલ મરક્યુરીનો ખબરપત્રી ૨૫ માર્ચે જણાવે છે કે બ્લોમફન્ટીન રાઉન્ડ ટેબલના પ્રમુખ મી. પીટર ફન આસવેગન અને તેની સ્ત્રી તથા રાઉંડ ટેબલના સભ્ય મી. રૂફુસ પાપેન્ફુસે તેમના અવસાન બાદ એક કલાક પછી આંખના ડોળા કાઢીને આંધળાની આંખમાં ગોઠવવા માટે ફ્રી સ્ટેટ સીવીલીયન બ્લાઇંડ સોસાયટીની ચક્ષુબેંકને તેમની આંખો અર્પણ કરશે.

—દ. આ. નાં સ્કાયમાસ્ટરને જો'બર્ગથી કેપટાઉન જતાં જે સમય લાગતો તેમાં એક કલાક ઓછો એટલે ૨ કલાકને ૪૦ મીનીટમાં સા. આ. એર સર્વીસનું એરોપ્લેન કોમેડરીએ ૨૪–૩–૫૬ ના રોજે ઉડીને રેકોર્ડ કર્યો છે જેને જોવા હજારો માણસ ડી. એફ. મલાન એરપોર્ટપર બેલવીલમાં હાજર થયાં હતાં.—(સાપા રૂટર)

—વીટવોટર્સ રેન્ડના તા. ૨૪–૩–૫૬ ના પદવીદાન સમારંભમાં યુનીયનમાં પહેલી જ સ્ત્રી ડોક્ટર ફીલીસ નોકર માસ્ટર ઓફ સરજરીની ડીગ્રીથી અલંકૃત થઇ હતી.

પચીસ વર્ષ પર કહેલું

૧૯૩૧ની ૪ થી એપ્રીલે જો'બર્ગમાં એક વિદાયગીરીના મેળાવડામાં દિનબંધુ એન્ડ્રુસે કહ્યું હતું કે માણસે સુખ પ્રાપ્ત કરવું હોય તો તેણે પ્રથમ દુઃખો વેઠવાં જ જોઇએ. દુઃખો સહન કર્યા સિવાય માણસો કશું પ્રાપ્ત કરી શકતા નથી અને જ્યારે દુઃખો સહન કરવાનો સમય આવે ત્યારે તે વીરતાથી સહન કરવાં જોઇએ. તે પ્રાપ્ત કરતાં સહેલાઇથી હઠો મેળવવાનું શોધતા હોઇએ તો તેમાં નિષ્ફળતા જ મળે છે. દુઃખો સહન કરેલાં વૃથા જતાં નથી. આ દિવસો ઇસ્ટરના છે ગુડફ્રાઇડેના દિવસે ભગવાન ક્રાઇસ્ટ ક્રોસ ઉપર ચઢ્યા અને તેમનું બલિદાન અપાયું. પરંતુ તેના બલિદાન અપાયા પછી એક નવિન જ યુગ શરૂ થયો. મનુષ્યોમાં આશા અને વિશ્વાસ ઉત્પન્ન થયાં. તે દિવસો આજના છે. આજે તમે માતૃભુમિ હીંદ તરફ દ્રષ્ટિ કરો અને તમે જોઇ શકો છો કે ત્યાં એક સુંદર પ્રભાતનો ઉદય થઇ રહ્યો છે. દુઃખો સહન કર્યા પછી જ આપણે વિજયના માર્ગે જઇ શકીએ છીએ. ઇશ્વર ઉપર શ્રદ્ધા રાખો એટલે એજ કે સત્ય માટે દુઃખો સહન કરવાં. એ શ્રદ્ધા—એ ફેઇથને તમે સાચી રીતે સમજો અને તે માર્ગે ચાલો.

તા. ૧૦–૪–૧૯૩૨ ના ઇ. ઓ. માંથી.

Phone 332651 P.O. Box 1549 Tel. Add ENBEEDEE.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

33 West Street, JOHANNESBURG.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, વુલન જર્સી, વુલ, બાળકો માટેનો જાત જાતનો માલ, ઘર વપરાશ માટે તેમજ લગ્નાદિ પ્રસંગોએ શણગાર માટે રીબન વગેરે માટે અમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

બોક્સ ૧૫૪૯.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઇફ ઓફ કનેડા

ઉપરોક્ત કંપનીના હમો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ,

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રીકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીઝનના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાન્તરકાર છીએ તેમજ અત્રેની ઇમીગ્રેશન અંગેનું કોઇ પણ જાતનું કામકાજ વિના વીલંબ ત્વરીત ગતીએ થઇ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000 000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, — CAPETOWN
P.O. Box 4624. Phone 32390

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

અમારી ચાલુ વાર્તા

ધૂપ સુગંધ

લેખક: સોપાન

પૂર્વકથા: વંશપરંપરાગત ઉતરી આવેલી ખાનદાનીના પ્રતીક સમા હરિવલ્લભ ને કૈલાસબાને માધવી નામની એકની એક પુત્રી છે. તરલિકા એની નિકટની મિત્ર છે. કોલેજમાં સૌનું ધ્યાન ખેંચતો કમલેશ નામનો વિદ્યાર્થી કવિ, નટ, દિગ્દર્શક છે. મસ્તીથી જીવે છે. કોલેજના સમારંભમાં માધવીને ગાયકવૃંદમાં રહેવાનું આમંત્રણ આપે છે, આ પરિચયથી એની લાગણીઓ જાગ્રત થઈ જાય છે. મીરાંનું એક ભજન એ ગાય છે ને કમલેશ પણ તેના ઉપર મુગ્ધ બને છે માતાપિતા એના વેવિશાળની ચિન્તામાં આગળ વધ્યાં છે. માધવી મનના ભાવો દબાવે છે. એમાંથી લાગણીનો સંઘર્ષ પેદા થાય છે. કુમાર તરફથી નૈનીતાલ આવવાનું આમંત્રણ મળે છે. માધવી કમલેશની જીવનકથા જાણવાનું નક્કી કરે છે. કમલેશના મન ઉપર આ મિલનની ઘેરી અસર પડે છે. કમલેશ પોતાનો ભૂતકાળ યાદ કરતો હોય તે રીતે એની જીવનકથાનું આલેખન થાય છે. અંતમાં માધવીને ઉદ્દેશીને એના મુખમાંથી કાવ્યપંક્તિઓ સરી પડે છે. માધવી ઘેર જાય છે ને નૈનિતાલ જવાનો નિર્ણય લેવાઈ જાય છે. કમલેશની જીવનકથાનાં પાનાં એ જ રીતે વંચાય છે અચાનક માધવી એની ઓરડી ઉપર આવી પહોંચે છે. બંને ચર્ચગેટથી વિરાર જાય છે. માર્ગમાં કમલેશ પોતાની કથા કહે છે. એ લાગણીવશ બને છે. એને સંતોષવા જતાં માધવીને મોડું થાય છે. એ ગભરાય છે, જુઠું બોલે છે, ને પિતાની ચીંતા જાણતાં કમલેશને છોડી, ભયથી થરથરતી એકદમ ઘેર દોડી જાય છે ઘેર તો પરિસ્થિતિ નિરાળી જ હોય છે. માતાપિતા એની ચીંતા કરતા હોય છે. એમનો પ્રેમ જોઈ માધવીને પશ્ચાતાપ થાય છે ને મનથી નિશ્ચય કરે છે, હવે આવું કદી નહિ કરૂં તરલિકા એ નિશ્ચયમાં બળ પૂરે છે.

હવે આગળ વાંચો.

પ્રકરણ દસમું

માધવીએ જ્યારે વિદાય લીધી ત્યારે કમલેશ થોડીકવાર તો સ્તબ્ધ બની ત્યાં જ ઉભો રહી ગયો. પછી ધીમે પગલે એ દવેસાહેબને ઘેર આવ્યો. એણે જોયું, દવેસાહેબ ગંભીર મુખે એની જ રાહ જોઈને બેઠા હતા. એ નત મસ્તકે વિચારમગ્ન સ્થિતિમાં જ એમની સામેની ખુરશી ઉપર બેસી ગયો. પાંચદસ મીનીટના આ બનાવો માંથી દવેસાહેબ એટલું તો સમજી ગયા હતા કે કમલેશ અને માધવી સહજ કે સરલ રીતે એમની પાસે આવ્યાં નહોતાં, કમલેશે કહ્યું તેમ નાટક અંગે સલાહ લેવાની વાત પણ યથાર્થ રૂપમાં સાચી નહોતી. વિદ્યાર્થી અવસ્થાથી આજ સુધીના કોલેજ સાથેના નિકટના સંપર્કને કારણે એ દુનીયાનો એમને ઠીક પરિચય હતો. માધવીને તેઓ પોતાની કોલેજની વિદ્યાર્થીની તરીકે ઓળખી ગયા હતા, પરંતુ શેઠ હરિવલ્લભની પુત્રી તરીકેની ઓળખાણ એમને થઈ નહોતી. કમલેશને ગંભીર મુખે ચુપ બેઠેલો જોઈ એમણે પૂછ્યું:

'કોણ હતાં એ બહેન?'

કમલેશ ચમકી ગયો. તરત જ એણે જવાબ આપ્યો: 'મારા વર્ગમાં છે, નામ માધવી.'

'કોનાં પુત્રી છે?'

'હું ઓળખતો નથી, પરંતુ એમના પિતાનું નામ હરિવલ્લભ છે, મોટા શ્રીમંત છે.'

'હરિવલ્લભ?' દવેસાહેબ આશ્ચર્ય પામતા બોલ્યા ને પછી વિચારમાં પડ્યા. એમને તરત જ સ્મરણ થઈ આવ્યું કે કમલેશના અભ્યાસ માટે એમણે શેઠ હરિવલ્લભ પાસેથી જ પ્રથમ સહાય લીધી હતી. એમની પુત્રી માધવી કમલેશની મિત્ર બની છે એ વિચારે તેઓ સહેજ ચીંતાતુર બની ગયા. કમલેશના મનમાં પણ ઘણા વિચારો આવી ગયા. દવેસાહેબને પોતે છેતર્યા છે એમ એને થઈ આવ્યું. માધવી પ્રત્યેની પોતાની લાગણી વિષે સર્વ કંઈ જણાવી દેવાની ઇચ્છા પણ થઈ, પરંતુ એ કંઈ પણ નિર્ણય ઉપર આવે ત્યાં દવેસાહેબ બોલ્યા:

'કમલેશ, સાચું કહેજે. તમે નાટક અંગે જ વાત કરવા મારી પાસે આવ્યાં હત.?'

કમલેશ લગભગ ધ્રુજી ગયો આ પ્રશ્નથી. એનાથી તત્કાળ જવાબ આપી શકાયો નહિ. મનનો ગભરાટ મુખ ઉપર વ્યાપી ગયો.

દવેસાહેબ ભારે અવાજે બોલ્યા: 'હું સમજી ગયો.' પળવાર રહી ગંભીર સ્વરે ઉમેર્યું: 'કમલેશ મારી સાથે આ રીતે વર્તશે એવી કલ્પના પણ હું કરી શકું નહિ.'

કમલેશનું મસ્તક શરમથી ઢળી પડ્યું. શું કરવું તે એને સૂઝ્યું નહિ. દવેસાહેબ જ એને સહાયરૂપ બન્યા:

'જો તું કહી શકે તો બધું જ જાણવાની મારી ઇચ્છા છે. મને ડર છે કે કોઈ જોખમી માર્ગે તારો પ્રવાસ શરૂ થઈ ચુકયો છે.'

'એવું કંઈ જ નથી.' કમલેશ મુંઝાતો બોલ્યો.

'તો શું છે?'

'માધવી પ્રત્યે મને લાગણી પ્રગટી છે, પણ એ નિર્મળ છે. એને પણ મારા પ્રત્યે...'

'લાગણી મલિન હશે કે છે એમ મેં માન્યું નથી, પરંતુ એનાં પરિણામની કલ્પના કરતાં મને લાગે છે કે દુઃખ અને વેદના સિવાય બીજું કંઈ જ એમાંથી નીપજવાનું નથી. સંભવ છે કે તારી કવિતા, સાહિત્યભક્તિ, ઉચ્ચ જીવનના આદર્શો બધું એ લાગણીના પુરમાં તણાઈ જાય.'

કમલેશ કંઈ બોલ્યો નહિ, પરંતુ દવેસાહેબે બતાવેલો ભય એની બુદ્ધિ કે એનું હૃદય સ્વીકારી શક્યું નહિ. એના મુખભાવ ઉપરથી દવેસાહેબ એનાં માનસનો થોડોક પરિચય મેળવી શક્યા ને બોલ્યા:

'આ પ્રકારની લાગણી એટલે કે યુવક-યુવતી વચ્ચેનો પ્રેમ કોઈ દોષરૂપ

> **હરિવલ્લભ માને છે, માધવીમાં કશું ય પરિવર્તન થયું નથી, કૈલાસબાનો અભિપ્રાય એથી નિરાળો છે**

છે એમ હું માનતો નથી, પરંતુ તેનાં પરિણામ સંબંધમાં બંનેમાંથી કોઈએ બેદરકાર ન રહેવું જોઈએ.'

કમલેશ બાહ્ય રીતે ચુપ જ રહ્યો પણ મનમાં એ બોલ્યો: 'કોઈ વિપરીત પરિણામ હું કલ્પી શકતો નથી...માધવી પ્રત્યેની નિર્મળ લાગણી તો મારા હૃદયની સમૃદ્ધિ છે.'

એને વિચાર આવ્યો, ત્યાંથી ઉઠી જઈ એકાંતમાં ચાલી જવાનો. પરંતુ એમ કરવાની હીંમત પ્રગટી નહિ, એ યોગ્ય પણ લાગ્યું નહિ.

દવેસાહેબે કહ્યું: 'મારી વાત તારા મનમાં બેસતી નથી તે હું સમજી શકું છું. લગભગ આખી દુનીયાનો એવો અનુભવ છે કે આવી બાબત બુદ્ધિ કે લાગણીથી સમજાતી નથી ને કોઈથી તે સમજાવી શકાતી પણ નથી. જાત-અનુભવથી એટલે કે તેનાં સારાંમાઠાં પરિણામો ભોગવ્યાં પછી જ એ સમજાય છે. કોઈ વિરલ વ્યક્તિ જ પ્રથમથી કાર્ય કારણ ને પરિણામની પરંપરાને કલ્પી શકે છે.'

કમલેશને આ મુદ્દા પર ચર્ચા કરવાની ઇચ્છા થઈ આવી, પણ દવેસાહેબને કદાચ એ નહિ રૂચે એમ માની એ મૂંગો રહ્યો. ધીમેથી એણે કહ્યું: 'હું જાઉં અત્યારે! ફરી કોઈ વાર મળીશ.'

'મારે હજી થોડું જાણવું છે.' દવેસાહેબ બોલ્યા. 'માધવી એનાં માતાપિતાની ઇચ્છા વિરૂદ્ધ અથવા તો કોઈ બહાનું બતાવીને તારી સાથે આવી હતી?'

કમલેશ આ સ્પષ્ટ પ્રશ્નથી મૂંઝાયો, પણ હીંમત એકત્ર કરી એણે હકારમાં જવાબ આપ્યો.

'અહીંથી ફોન કરવાનું પણ બહાનું જ હતું?' તરત જ બીજો સવાલ આવ્યો.

કમલેશથી હવે ન રહેવાયું. એણે ઝડપથી કહ્યું: 'મને મળવા, મારે વિષે બધું જાણવા એ આવી હતી. વાતોમાં વિલંબ થઈ જતાં એ મૂંઝાઈ પડી હતી. અહીંથી એના પિતાજીને ફોન કરી શાંતિ આપવી હતી, પરંતુ તેઓ નારાજ હશે એટલે તરત જ ચાલી ગઈ.'

'હવે શું થશે તે તું કલ્પી શકે છે?' સ્વસ્થ અવાજે દવેસાહેબે પુછ્યું.

કમલેશે અત્યાર સુધી આ વિષે કશું વિચાર્યું નહોતું. અત્યારે જ એને વિચાર સ્ફુર્યો ને કંઈક ઉશ્કેરાટમાં એ બોલ્યો:

'પિતાજી નારાજ થશે ને મારી સાથેના સર્વ સંબંધો છોડી દેવાનું કહેશે! નાટકમાં પણ એ ભાગ નહિ લઈ શકે!'

'તારૂં અનુમાન સાચું છે. હવે હું એટલું ઇચ્છું છું કે આ પરિસ્થિતિ ઉપર તું શાંતિથી વિચાર કર અને તારા ભવિષ્યનો માર્ગ નક્કી કર.' દવેસાહેબ પોતે જ વાત પૂરી કરી કમલેશને વિદાય આપવા માગતા હોય એમ બોલ્યા ને ઉભા થયા. કમલેશ પણ ઉઠયો. એણે નમસ્કાર કર્યા.

દવેસાહેબે હસીને કહ્યું: 'મારા મનમાં રોષ, અણગમો કે તિરસ્કાર પ્રગટયો છે એમ સમજતો નહિ. તારા પ્રત્યેનું મારૂં કંઈક કર્તવ્ય છે એમ માનીને આ બધું કહ્યું છે. જે બન્યું છે તે વિષે મને આશ્ચર્ય નથી થયું. ઘણી આશાસ્પદ જીંદગીઓ લાગણીના આવા ખડક સાથે અથડાઈને નષ્ટ થઈ જતી મેં જોઈ છે તેથી જ તને ચેતવવાની ઇચ્છા થઈ છે. અન્તે તો તારાં હૃદય-બુદ્ધિ કહે તેમ જ તારે કરવાનું છે.'

કમલેશ આ શબ્દોથી કંઈક હળવો થયો. એના મુખ ઉપર આભારના ભાવો પણ પ્રગટયા. ફરી નમસ્કાર કરી એ બહાર નીકળ્યો.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

માર્ગ ઉપર આવતાં એને દવેસાહેબ સાથેની ચર્ચાનું વિસ્મરણ થઇ ગયું ને માધવી જે ઝડપથી આવી, બોલી, ટેક્સીમાં ચડી ગઇ તેનું તીવ્ર સ્મરણ થઇ આવ્યું. મનમાં થોડીક ગ્લાની પણ વ્યાપી ગઇ: 'એકાદ મિનિટ રોકાઇને એ બધું મને ન કહી શકત? ......મારી સ્થિતિનો વિચાર જ એને કેમ ન આવ્યો?'

થોડીવારે માધવીનું મુખ એનાં કલ્પનાચક્ષુ સામે સ્પષ્ટ થયું, એણે જોયું તો ત્યાં ભય અને ગભરાટ વ્યાપેલાં હતાં. મનમાં સહાનુભૂતિ પ્રગટી આવી: 'ઘવાયેલી હરિણીની પેઠે એ કંપતી હતી. મને કંઇ કહેવા જેવી સ્વસ્થતા જ ક્યાં હતી?...અને અમે કેટલું બધું સાથે રહ્યાં હતાં!'

એ ધીમે ધીમે ચાલતો પોતાની ઓરડી ઉપર આવ્યો. જમવાનું એને યાદ જ ન આવ્યું. બારણાં બંધ કરી એકલો પડ્યો કે વિચારો ઉભરાવા લાગ્યા: 'હવે શું થશે?' એવો પ્રશ્ન ઉઠતાં દવેસાહેબના છેલ્લા શબ્દો કાન માં જાણે ભોંકાવા લાગ્યા. થોડીવાર માં જ એને થઇ ગયું, 'માધવી આવતી કાલે મળશે અને તે પછી પણ કદાચ મળતી રહેશે, પરંતુ એ મિલન હવે નિરાળું હશે...કેટલી કોમળ છે એ! પિતાજીનો રોષ એ સહન કરી શકે નહિ, મારી સાથેનો સંબંધ છોડી દેવાની જો આજ્ઞા થાય તો તે આજ્ઞા પણ એ ઉથાપી શકે નહિ!'

સતી અહલ્યા

લેખક: કાંતિ મહેતા (આમચ્ચક)
(શિક્ષક: શ્રી ગાંધી ભારત વિદ્યાલય, જોહાનીસબર્ગ)

અનસુયા, અરૂંધતી, તારામતી, સીતા, દ્રૌપદી, સાવિત્રી, ઇત્યાદિ પતિવ્રતા સ્ત્રીઓ આપણી પૂણ્યભૂમિ ભારતમાં પાકી છે. જેમાં અહલ્યા પણ પોતાનું સ્થાન મેળવે છે.

આ રામયુગની વાત છે. જે કાળે અહલ્યા નામની એક પતિવ્રતા સ્ત્રી થઇ ગઇ હતી. આપણે સૌ જાણીએ છીએ તેમ પ્રાચીન કાળમાં સ્વયંવર પદ્ધતિ પ્રચલિત હતી. એટલે કે કન્યા ઉમર લાયક થતાં તેને યોગ્ય લાયકાત વાળો વર મેળવવા અમુક પ્રકારની હરિફાઇ ગોઠવાતી. દ્રૌપદી, સીતા, દમયંતી, આદિ સન્નારીઓનાં સ્વયંવર વિશે આપણે જાણીએ છીએ. તેજ પ્રમાણે અહલ્યાનો પણ ઉમર લાયક થતાં સ્વયંવર રચાયો હતો.

સ્વયંવરમાં દેશદેશના રાજાઓ, શક્તિશાળી, વિદ્વાનો અને એક યા બીજી રીતે કાંઇને કાંઇ વિશેષતાવાળા પુરૂષોનું આગમન થયું. આ સ્વયંવર માં પૃથ્વી પ્રદક્ષિણાની હરિફાઇ ગોઠવાયેલી જેમાં દેશદેશના રાજાઓ, ઋષિવરો, દેવતાઓ અહલ્યાને વરવા ની આશાથી આવ્યા હતા.

ઇન્દ્ર રાજાને પહેલેથીજ અહલ્યા પર મોહ હતો. એટલે તેને પોતાની ઇંદ્રાણી બનાવવા ખાતર તેઓ પણ આવ્યા હતા. ઇન્દ્ર રાજાએ પોતાના માં જેટલી શક્તિ હતી, તેનો ઉપયોગ કર્યો કિન્તુ અહલ્યાને મેળવવામાં નિષ્ફળતા મળી. જેથી તેઓ ખુબજ નિરાશ થઇ પાછા ગયા.

ગૌતમ ઋષિએ એ હરિફાઇમાં યુક્તિથી જીત મેળવી. જેથી અહલ્યા ગોતમ ઋષિની પત્ની બની.

ઇન્દ્ર રાજા અહલ્યાને મેળવી ન શક્યા પરંતુ તેનો અહલ્યા પ્રત્યેનો મોહ અતૂટ હતો. તે અહલ્યાને ગમે તે ભોગે પોતાની કરવા તત્પર હતા.

એક દિન એવું બન્યું કે ગૌતમ ઋષિ ઘરમાં હાજર ન હતા. આ ગેરહાજરીનો લાભ લઇને ઇન્દ્ર અહલ્યા ના મુકામે આવ્યો ને તેના પ્રત્યે સ્નેહ દર્શાવી. પોતાની ગૃહિણી બનવા માટે અનેક પ્રલોભનો બતાવ્યાં, પણ અહલ્યા એકની બે નહિ થઇ. અંતે અહલ્યા એ તેનું અપમાન કર્યું. અને તેની ફરજનું ભાન કરાવવા સમજાવતી હતી. એવામાં ગૌતમ ઋષિ આવી ચડ્યા ને તેમણે બારણાપર ટકોરા કર્યા.

અહલ્યા એકદમ ગભરાઇ ગઇ. તેને થયું કે ઇન્દ્રને જોતાંજ પતિદેવ કોપાયમાન થશે અને શાપ આપશે તેથી ઇન્દ્રને પાછળથી ભગાડી મૂકું તો સારૂં. આમ વિચારી ઇન્દ્રને નસાડવા દ્વાર ખોલવામાં વિલંબ થયો જેથી પરિણામે પરિસ્થિતિ જાણી જતાં જ ઋષિ કોપાયમાન થયા અને ક્રોધમાં અહલ્યાને શાપ દીધો કે, "તું અહલ્યા ની શલ્યા (પથ્થર) બનીજા."

શાપ દેતાંજ અહલ્યા તો શલ્યા બની પૃથ્વી પર પડી અને જ્યાં હતી ત્યાં જ વર્ષો સુધી પડી રહી. આ પછી ગૌતમ ઋષિને પણ પોતાના દીધેલા શાપ બદલ પસ્તાવો થયો. જેથી તે પથ્થરરૂપ થઇ પડેલી સ્ત્રીને સંભાળપૂર્વક એ સ્થળે સાચવતા.

એક સમયે અયોધ્યા નગરીમાંથી ભગવાન રામચન્દ્રજી વિશ્વમિત્ર ઋષિ સાથે અહીંથી પસાર થઇ રહ્યા હતા. તેઓ ગૌતમ ઋષિને મળવા આવ્યા. ત્યારે દ્વાર આગળ કેટલાયે સમયથી શલ્યા (પથ્થર) થઇ પડેલી અહલ્યાના શરીરે રામના પગનો અંગુઠો અડતાં જ એનામાં ફરી ચેતન આવ્યું. ને શલ્યાની પાછી અહલ્યા થઇ. તે બેઠી થઇ, રામના પવિત્ર ચરણમાં નમી પડી. આ જોઇ ગૌતમ ઋષિ ખુબજ રાજી થયા.

અહલ્યા પોતાના પતિ પ્રત્યેની ફરજ અદા કરતાં ચૂકે છે, જેથી તેને કેટલાયે સમય સુધી પથ્થર થઇને પડી રહેવું પડે છે. પોતાની ભૂલનો ભોગ ભોગવવા પડે છે. છતાં તે પોતાના પતિ પ્રત્યે કોઇ પણ રીતનો દ્વેષભાવ રાખતી નહોતી. તે પોતાના પતિની નિત્ય સેવા કરતી અને પ્રેમથી વર્તતી. ધન્ય છે આવી પતિવ્રતા સન્નારી અહલ્યાને તેથી જ આજે આપણે તેને સતી તરીકેની ગણના કરીએ છીએ.

આજના જમાનામાં જો પોતાનો પતિ આમ કરે તો પત્ની તરીકે રહે ખરી? આજે તો પતિનું એક સાચું સૂચન પણ જો કડક લાગે તો "હું તો આ ચાલી" કહી મા બાપના ઘેર જતી રહે છે. આપણી બેનોએ આવી મહાન સતી જેવું બનવું હોય તો તેમણે પોતાના પતિ પ્રત્યેની પ્રત્યેક ફરજ અદા કરતાં શીખવું પડશે. આ બધું શીખવા માટે યોગ્ય જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવું પડશે. તો પ્રત્યેક બહેન સંસાર માં પડે તે પહેલાં એક આદર્શ ગૃહિણી તરીકે દરેક ફરજ અદા કરતા શીખવાનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે અને મા બાપ પોતાની દિકરીને સાચા સંસ્કાર મળે એવું પોતાનું જીવન બનાવે અને યોગ્ય પાત્રની પસંદગી કરવાની તક આપે, જેથી આજની બહેનો પણ પોતાના જીવનને અવશ્ય ઉન્નતિના સોપાને લઇ જાય, એમાં સંદેહ નથી.

ગૃહિણી માટે

ખમણ-ઢોકળાં

ચણાની દાળ ૧ શેર લઇ ૭ કલાક પલાળી રાખવી પછી ધોઇને વાટી નાંખવી. બે આની ભાર ખારો *Bicarb* નાંખી ફીણીને રહેવા દેવું-જેથી બીજે દિવસે આથો આવી જશે. પછી તેમાં આદુ, મરચાં વાટેલાં તથા મીઠું જોઇતું મેળવીને ઢોકળાં બાફવાં. બફાઇ રહે એટલે ચકતાં પાડી તેના કડકાને થોડુ તેલ મુકી રાઇ મેથીથી વઘારવાં પછી ઉપર ખમણેલ લીલું કોપરૂં કોથમીર વગેરે નાંખવું.

★

અત્રે ફક્ત નિરામિષાહારી વાનગીને જ સ્થાન અપાય છે

કુમારી રેવા બહેન: તમારૂં લખાણ ઉપલા નિયમને અનુસરીને નથી જેથી ન છપાય.

બેનોને નવી વાનગીઓ નીચેના સરનામે મોકલવા વિનંતી છે.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

પખવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૬ માર્ચ એપ્રીલ	હીંદુ ૨૦૧૨ ફાગણ ચૈત્ર	મુસલમાન ૧૩૭૫ શાબાન	પારસી ૧૩૨૫ શહેરેવર આવાં	સૂર્યોદય ક. મી.	સૂર્યાસ્ત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૩૦	વદ ૪	૧૬	૧	૬-૭	૫-૫૫	ગુડ ફ્રાયડે
શની	૩૧	,, ૫	૧૭	૨	૬-૭	૫-૫૪	
રવી	૧	,, ૬	૧૮	૩	૬-૮	૫-૫૩	
સોમ	૨	,, ૭	૧૯	૪	૬-૯	૫-૫૨	ઇસ્ટર મન્ડે
મંગળ	૩	,, ૮	૨૦	૫	૬-૯	૫-૫૧	
બુધ	૪	,, ૯	૨૧	૬	૬-૧૦	૫-૫૦	
ગુરૂ	૫	,, ૧૦	૨૨	૭	૬-૧૦	૫-૪૯	
શુક્ર	૬	,, ૧૧	૨૩	૮	૬-૧૧	૫-૪૮	પંચક ૩૩-૪૨ પછી: એકાદશી
શની	૭	,, ૧૧	૨૪	૯	૬-૧૨	૫-૪૭	,, ઉદયાત ,,
રવી	૮	,, ૧૨	૨૫	૧૦	૬-૧૩	૫-૪૬	,,
સોમ	૯	,, ૧૩	૨૬	૧૧	૬-૧૪	૫-૪૫	,,
મંગળ	૧૦	,, ૧૪	૨૭	૧૨	૬-૧૪	૫-૪૫	,,
બુધ	૧૧	,, ૩૦	૨૮	૧૩	૬-૧૫	૫-૪૪	,, ૧૩-૩૪ સુધી
ગુરૂ	૧૨	સુદ ૧	૨૯	૧૪	૬-૧૬	૫-૪૩	ચૈત્ર માસ બેઠો શકે ૧૮૭૮ની શરૂઆત

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

K.M.Lodhia & CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

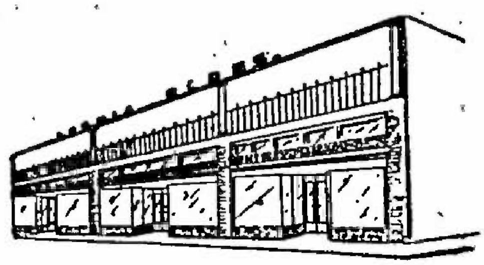

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ કેરેટ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયલ કામ સંતોષ પામે એવા રીતે કરીયે છીએ.

નેકલેસ, જુદી જુદી ડીઝાઇનની બંગડી અંબોડા, સાડીની પીન, વીંટી બક્કલ એરીંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

કરબનનું ટકાઉ આદુ ૮ પેની રતલ, મોટી કળીનું લસણ ૬૦ પેની રતલ, પાપડ નં.૧, શી. ૧૦–૦ ૧૦૦, નં. ૨, શી. ૮–૦ ૧૦૦. પોસ્ટેજ જુદુ.

કપુરી અને ચેવલી પાન બજાર ભાવ પોસ્ટેજ જુદું. બારકીટ શી. ૧૦–૬ ડઝન; લાંબી અને રકવેર બારકીટ શી. ૧૬ ડઝન.

કાંદા, બટેટા (આદુ) હમેશાં અમારે ત્યાંથી મળશે.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

લગ્ન પ્રસંગે માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર – ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

Phone 22905 Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their **POSTAL ORDER** with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચના

ઓર્ડર સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા મહેરબાની કરવી. મીઠાઈની કીમત ઉપરાંત નીચે મુજબ પોસ્ટેજ ઉમેરવા વિનંતી છે.

નો. રોડેશીયા શી. ૧–૦ રતલે. સધર્ન રોડેશીયા ૯ પેની રતલે. યુનીયનમાં ૩ પેની રતલે.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET, DURBAN.

નવલ કથાઓ

ઝેર તો પીધાં છે જાણી જાણી	૧	૧
સાગર કથા	૮	૬
ઋણ મુક્તિ	૭	૬
આવતી કાલ	૭	૦
નીલ પંખી (નાટક)	૫	૦
ગોદાન (બંગાળીનો અનુવાદ) ભાગ ૧. ૨. સેટના	૧૬	૦
ચોરાની વાતો	૩	૦
બહીષ્કાર	૬	૦
વિવાહ મંદિર	૩	૯
પ્રદીપ	૭	૬
સાગર સમ્રાટ	૬	૦
હીરેફની વાતો	૩	૦
પૌરાણિક નાટકો	૫	૯
યૌવન ભાગ ૧. ૨. સેટની	૧૨	૦
આશાનું બીજ ભાગ ૧. ૨. સેટની	૧૪	૦
દરીયા વાટ	૧૦	૦
ક્રાંતી	૭	૦
શંકિત હૃદય અને સંયુક્તા	૯	૦
વસુંધરા	૬	૦
છેલ્લો પ્રયોગ	૭	૬
સ્વાધ્યાય ભાગ ૧. ૨. સેટના	૧૩	૬
દુર્ગા	૮	૦
જયસીંહ સિદ્ધરાજ	૧૦	૦
માનવતાનાં સીલાંમ	૧૫	૦
પ્રભાત કીરણો	૮	૦
માનવતાના મુલ	૭	૦
છેલ્લો અભિનય	૬	૯
કપાલ કુંડલા (બંકીમ ચંદ્ર)	૬	૬
અણખુટ ધારા	૭	૬

'Indian Opinion', Private Bag, Durban.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ચોખ્ખા ઘીની બનાવેલી શુધ્ધ મીઠાઇ

અમારી મીઠાઇ ભેળસેળ વગરના ચોખ્ખા માલમાંથી બનાવવામાં આવે છે. દરેક મીઠાઈ જાતી દેખરેખ નીચે બનાવી કાળજીથી પેક કરી રવાના કરવામાં આવશે. આપનો ઓર્ડર વેળાસર મોકલવા વિનંતી છે.

સુતરફેણી સફેદ, લીલી, ગુલાબી શી. ૬-૦ રતલ	પીસ્તા માવા બરફી શી. ૬-૦ રતલ	પોરબંદરની ખાજલી મોળી શી. ૬-૦ રતલ
માવા બરફી શી. ૫-૦ રતલ	કેસરી માવા બરફી પીસ્તા શી. ૬-૦ રતલ	ચણાનો મગજ શી. ૪-૦ રતલ
બદામ માવા બરફી શી. ૬-૦ રતલ	ભાણુવડીયા માવા પેંડા શી. ૫-૦ રતલ	સ્ટાર બ્રેન્ડના ગાંઠીયા શી. ૩-૦ રતલ
કેસરી માવા પેંડા શી. ૬-૦ રતલ	સુરતની માવા ઘારી શી. ૫-૦ રતલ	રાજવંશી પૌંવાનો ચેવડો શી. ૬-૦ રતલ
ભાણુવડીયા બદામી પેંડા શી ૬-૦ રતલ	બદામી માવા ઘારી શી. ૬-૦ રતલ	પાપડ અડદના નાના ૧૦૦ નંગના શી. ૧૦-૦ મસાલા વાળા
સુરતી પીસ્તા માવા ઘારી શી. ૬-૦ રતલ	જામનગરી મેસુર શી. ૪-૦ રતલ	પાપડ અડદના મસાલા વાળા મોટા, ૧૦૦ નંગના શી. ૧૨-૦
મુંબઈ લીલો હલવો પીસ્તાનો શી. ૬-૦ રતલ	બુન્દીના લાડુ શી ૩-૦ રતલ	દાળ, ફુલ્વી શી. ૨-૦ રતલ
મુંબઈ લીલો બદામી હલવો શી. ૬-૦ રતલ	ગુલાબ જાંબુ શી. ૨-૬ રતલ	મીક્સ ફરસાણ શી. ૪-૦ રતલ
પોરબંદરી સાટા શી. ૫-૦ રતલ	**—ફરસાણ—**	મીઠાઇ દીવાળી મીક્સ ૫-૦ રતલ ,, ,, ,, ૪-૦ રતલ
ચુરમાં લાડુ શી. ૩-૦ રતલ	ભાવનગરના ગાંઠીયા ફાફડીયા શી. ૩-૦ રતલ	
કોપરાપાક શી. ૨-૬ રતલ	ઝીણી ચણાના લોટની સેવ શી. ૨-૬ રતલ	
માવા મોહનથાર શી. ૪-૦ રતલ		

પોસ્ટેજ : યુનીયનમાં ૩ પેની રતલ

સા. રોડેસીયા ૯ પેની રતલ

નોર્થર્ન રોડેસીયા શી. ૧-૦ રતલ

ઓરડર સાથે પૈસા મોકલવા વિનંતી છે

Jethalal's Mithai House

71 Prince Edward Street, Durban.

Telephone : 27780 — P. O. Box 2043.

Tel. Address: "SWEETMEATS"

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor